alumni orthopedagogiek

nieuwsbrief 2026 (2)

Colofon

Welkom bij de tweede editie van de alumni nieuwsbrief voor 2026 (jaargang 16).

Dit nummer staat andermaal vol met interessant nieuws en verhalen. We laten Prof. Amaranta de Haan aan het woord, evenals alumni Maaike Overeem. Er zijn de afgelopen periode twee promoties geweest binnen Orthopedagogiek, die worden belicht.

En er is een aflevering 'Uit de Oude Doos', waarin de ontwikkeling van de Audio-Visuele Dienst wordt beschreven. Verder de vaste rubrieken 'Orthopedagogiek in het nieuws', 'Nieuwe medewerkers', 'Benoemingen' en nieuws uit de Academische Werkplaats EMB en het Expertisecentrum Gezinnen met meervoudige en complexe problemen.

Verder zijn de NVO-scriptie prijzen uitgereikt en die zijn beiden toegekend aan studenten binnen de afdeling Pedagogische Wetenschappen. Daarnaast is er een mooi gedicht ter nagedachtenis aan Prof. Dr. Bieuwe van der Meulen, die 10 jaar geleden kwam te overlijden. Alumni Orthopedagoog en Seksuologe Liesbeth Blommert bericht over een bijzonder project wat ze gaat opstarten: 'SexyLover'.

Wens jij ook een bijdrage te leveren aan de volgende nieuwsbrief? Dan kan dat door de teksten te sturen naar of door contact op te nemen met Hans Knot: HKnot@home.nl

Ik wens je namens de hele redactie veel leesplezier,
Hans Knot.

Redactie:
Hans Knot, Coördinator Alumni Orthopedagogiek Groningen en dr. Jana Knot-Dickscheit, UHD Basiseenheid Orthopedagogiek. Secretariële ondersteuning: Miranda Cazemier van den Berg en Jessica Niemeijer-Smeman.

Postadres:
Alumni Orthopedagogiek
Populierenlaan 8
9741HE Groningen

In de spotlight
Prof. Dr. Amaranta de Haan

Kun je iets vertellen over jouw leerstoel?
Sinds 1 februari 2025 ben ik bijzonder hoogleraar 'Versterken van de pedagogische basis'. Deze leerstoel is een samenwerking tussen het Nederlands Jeugdinstituut en de Rijksuniversiteit Groningen. Mijn opdracht is om wetenschappelijke kennis te ontwikkelen die bijdraagt aan de praktijk en het beleid rondom opgroeien en opvoeden.

Amaranta de Haan

Wat mij aanspreekt in deze leerstoel is dat zij zich richt op het gewone, alledaagse leven van kinderen en gezinnen. Veel aandacht gaat terecht uit naar gespecialiseerde hulp wanneer problemen ontstaan. Tegelijkertijd wordt vaak onderschat hoeveel invloed de dagelijkse omgeving heeft op het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Juist daar ligt de kern van mijn onderzoek: hoe kunnen we de omstandigheden versterken die kinderen en ouders helpen om gezond, veilig en kansrijk op te groeien?

Door wetenschap te verbinden met beleid en praktijk, bestaande kennis samen te brengen en nieuwe kennis te ontwikkelen, hoop ik bij te dragen aan een samenleving waarin alle kinderen toegang hebben tot steunende relaties, inclusieve voorzieningen en kansen om zich optimaal te ontwikkelen.

Wat is dat eigenlijk, de pedagogische basis?
De pedagogische basis is de alledaagse wereld waarin kinderen opgroeien en ouders opvoeden. Het gaat om alle mensen, relaties en leefomgevingen die daarbij een rol spelen.

Dat zijn de 'offline' leefomgevingen zoals school, kinderopvang, de sportvereniging, de bibliotheek, de speeltuin of de straat waar kinderen spelen. Maar ook de online leefwereld hoort daarbij: sociale media, online gemeenschappen en de mensen die kinderen en ouders daar volgen of ontmoeten.

Daarnaast bestaat de pedagogische basis uit relaties. Denk aan grootouders, vrienden, buren en andere mensen in het informele netwerk rondom gezinnen. Ook vanzelfsprekende professionals spelen een

belangrijke rol: de leerkracht die een kind iedere dag ziet, de pedagogisch medewerker die ouders kent, de sportcoach die vertrouwen geeft, de jongerenwerker die een luisterend oor biedt.

Ik vind het mooi dat de pedagogische basis iets is waar iedereen deel van uitmaakt. Anders dan een interventie of beleidsprogramma hoeft zij niet eerst te worden gecreëerd. Ze is er al. De vraag is niet óf er een pedagogische basis bestaat, maar hoe ondersteunend deze is.

Dat zie je terug in het dagelijks leven. Een ouder die na schooltijd even terechtkan bij andere ouders voor advies of herkenning. Een sportcoach die merkt dat een jongere niet lekker in zijn vel zit. Een school die een omgeving creëert waarin kinderen met verschillende achtergronden zich welkom voelen. Zulke momenten lijken klein, maar kunnen van grote betekenis zijn voor kinderen en gezinnen.

Tegelijkertijd is een sterke pedagogische basis niet vanzelfsprekend. Niet ieder gezin beschikt over hetzelfde netwerk. Niet iedere buurt biedt dezelfde mogelijkheden voor ontmoeting. Niet iedere ouder voelt zich even welkom bij een school of vereniging. Juist daarom richt mijn onderzoek zich op de vraag hoe we die pedagogische basis kunnen versterken, met speciale aandacht voor gezinnen die te maken hebben met armoede, discriminatie en stigmatisering, uitsluiting en andere vormen van maatschappelijke kwetsbaarheid.

rijksuniversiteit groningen

De verantwoordelijkheid voor kansrijk opgroeien ligt niet uitsluitend bij gezinnen: Als we willen dat kinderen kansrijk opgroeien, moeten juist ook organisaties,-professionals, beleidsmakers en de samenleving als geheel hun rol nemen.

Waarom heb je gesolliciteerd op de functie bijzonder hoogleraar bij de RUG/NJi?
Toen ik de vacature zag, had ik direct het gevoel: dit klopt. De inhoud sloot vrijwel naadloos aan bij de vragen die mij al jarenlang bezighouden.

Tijdens mijn opleiding heb ik geleerd om verder te kijken dan het individu alleen. Opgroeien en opvoeden worden beïnvloed door gezinnen, scholen, buurten, beleid en bredere maatschappelijke ontwikkelingen. Juist dat brede, interdisciplinaire perspectief is essentieel als je wilt begrijpen wat kinderen en gezinnen nodig hebben.

Daarnaast wilde ik al langere tijd een functie waarin onderzoek, praktijk en beleid dichter bij elkaar komen. Ik heb altijd met veel plezier in de academische wereld gewerkt en doe dat nog steeds. Onderzoek en onderwijs blijven voor mij een grote bron van inspiratie. Tegelijkertijd merkte ik dat ik de behoefte had om de kennis die we ontwikkelen nog directer te verbinden aan de vragen die leven in de praktijk.

Die mogelijkheid biedt de combinatie van mijn leerstoel en mijn functie als expert bij het Nederlands Jeugdinstituut. De ene dag geef ik college of werk ik aan onderzoek. De andere dag spreek ik met professionals, bestuurders of beleidsmakers over vraagstukken rond kansengelijkheid, opvoedondersteuning of de pedagogische basis. Die wisselwerking maakt het werk ontzettend boeiend.

Wat mij daarbij steeds weer opvalt, is dat veel oplossingen niet beginnen bij ingewikkelde systemen, maar bij menselijke verbinding. Een ouder die zich gehoord voelt. Een kind dat zijn interesses ontdekt en hier plezier aan beleeft. Een professional die de tijd heeft om te luisteren en een gelijkwaardige relatie op te bouwen. Ik ben ervan overtuigd dat daarin veel potentieel schuilt. We hebben met de pedagogische basis goud in handen, en ik voel me bevoorrecht dat ik daar vanuit deze leerstoel aan mag bijdragen.

Wat zijn volgens jou de onderzoeks- en onderwijsvraagstukken die in de komende jaren onze aandacht verdienen?
Een van de belangrijkste vragen voor de komende jaren is hoe we de pedagogische basis kunnen versterken in een samenleving die steeds diverser en complexer wordt.

We weten dat kinderen, jongeren en ouders baat hebben bij steunende relaties, toegankelijke voorzieningen en gemeenschappen waarin mensen naar elkaar omzien. Tegelijkertijd zien we dat sociale verbondenheid niet vanzelfsprekend is. Een belangrijke onderzoeksvraag is dan ook hoe we ontmoeting, wederkerigheid en onderlinge steun kunnen bevorderen, bijvoorbeeld

tussen gezinnen en scholen, kinderopvangorganisaties, sportverenigingen en buurten.

Daarnaast blijft kansengelijkheid een urgent thema. Niet alle kinderen hebben dezelfde toegang tot hulpbronnen, netwerken of mogelijkheden om hun stem te laten horen. Voor mij is een belangrijke vraag hoe we ervoor zorgen dat ieder kind zich gezien, gehoord en gesteund voelt, ongeacht de omstandigheden waarin het opgroeit.

Die belangstelling komt niet alleen voort uit onderzoek. Als ouder, onderzoeker en inwoner van een superdiverse stad (ik woon in Rotterdam) waarin verschillen tussen gezinnen soms groot zijn, zie ik hoe bepalend de omgeving kan zijn. Sommige gezinnen beschikken bijvoorbeeld over een uitgebreid netwerk van familie, vrienden en betrokken professionals. Andere gezinnen moeten veel meer zelf uitvinden. Dat roept voor mij steeds opnieuw de vraag op hoe we de voorwaarden kunnen creëren waaronder alle gezinnen kunnen floreren.

Ook in het onderwijs zie ik een belangrijke opdracht. We leiden studenten niet alleen op tot onderzoekers of professionals, maar ook tot mensen die verbinding kunnen leggen tussen verschillende werelden. De vraagstukken van vandaag vragen om pedagogen die kunnen samenwerken met kinderen, ouders, professionals, bestuurders en beleidsmakers, en die verschillende perspectieven weten samen te brengen.

Welke ambities heb je als hoogleraar persoonlijk en voor de Basiseenheid Orthopedagogiek: Gedrag, Opvoeding en Kinderrechten?
Wat mij persoonlijk drijft, is de overtuiging dat veel van wat kinderen helpt om gezond en kansrijk op te groeien aanwezig is in het gewone leven van alledag. In publieke discussies ligt de focus vaak op problemen en risico's. Die verdienen aandacht, maar ik ben minstens zo geïnteresseerd in wat werkt: welke relaties, plekken en gemeenschappen geven kinderen en gezinnen veerkracht?

Mijn ambitie is om kennis te ontwikkelen die wetenschappelijk sterk én maatschappelijk relevant is. Kennis die niet alleen beschrijft hoe de wereld eruitziet, maar ook helpt om haar een beetje beter te maken. Voor de basiseenheid hoop ik dat we een plek blijven waar onderzoek naar gedrag, opvoeding en kinderrechten elkaar versterkt. Een plek waar fundamentele wetenschappelijke vragen hand in hand gaan met maatschappelijke betrokkenheid, en waar kinderen, jongeren, ouders en professionals actieve partners zijn in onderzoek.

Daarnaast hoop ik dat we als basiseenheid zichtbaar bijdragen aan belangrijke maatschappelijke vraagstukken rond kansengelijkheid, inclusie, opvoeding en kinderrechten. Niet omdat de wetenschap alle antwoorden heeft, maar omdat zij kan helpen om verschillende perspectieven samen te brengen en nieuwe inzichten te ontwikkelen.

Tot slot wil ik bijdragen aan een onderzoekscultuur waarin impact niet pas aan het einde van het onderzoeksproces ontstaat, maar vanaf het begin onderdeel is van het onderzoeksproces. De mooiste onderzoeken zijn wat mij betreft onderzoeken waarvan de resultaten niet alleen in wetenschappelijke tijdschriften terechtkomen, maar ook daadwerkelijk het verschil maken voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Hoe zie je de rol van alumni?
Ik zeg vaak tegen studenten dat ik onderwijs geef aan toekomstige collega's. Alumni zijn daar het levende bewijs van.

Veel alumni werken in onderwijs, jeugdhulp, beleid, onderzoek, kinderopvang of maatschappelijke organisaties. Zij staan dagelijks in contact met kinderen, jongeren en gezinnen en zien daardoor vaak als eerste welke nieuwe ontwikkelingen en vraagstukken om aandacht vragen.

Ik zie alumni daarom niet alleen als ambassadeurs van de opleiding, maar vooral als partners in kennisontwikkeling. Hun ervaringen helpen ons om relevante onderzoeksvragen te formuleren, ons onderwijs actueel te houden en de maatschappelijke betekenis van ons werk te vergroten.

Andersom hoop ik dat de universiteit een plek blijft waar alumni inspiratie, nieuwe kennis en professionele ontmoeting kunnen vinden. De grote uitdagingen rondom opgroeien en opvoeden lossen we niet op vanuit één organisatie of discipline. Daarvoor hebben we verbinding nodig tussen onderzoek, praktijk, beleid én onderwijs.

Misschien is dat wel de rode draad in mijn werk. Ik geloof sterk in de kracht van verbinding: tussen kinderen en volwassenen, tussen gezinnen en hun omgeving, en tussen wetenschap en samenleving. Alumni vervullen daarin een belangrijke rol. Juist op de plekken waar verschillende werelden elkaar ontmoeten, ontstaat vaak de meeste impact.

Foto's bij dit artikel: Jenne Hoekstra

‘Orthopedagogische Begeleiding bij Maaike’

Maaike Overeem

15 jaar geleden studeerde ik af bij Orthopedagogiek RuG en begon ik met werken in loondienst als dyslexiebehandelaar. Heel blij dat ik direct na mijn studie aan de slag mocht als orthopedagoog.

Je kunt het je nu niet meer voorstellen, maar het was destijds crisis: na drie keer een jaarcontract kreeg je geen vast contract. Na twee jaar met veel plezier gewerkt te hebben met kinderen, ouders en leerkrachten, hoorde ik dat ik nog een jaarcontract kreeg, maar geen vast contract. Je kon er zes maanden uit en dan terugkomen, waarna je weer een jaarcontract kreeg. Zo ging dat destijds bij iedereen; ik geloof dat dit juridisch tegenwoordig niet meer mag, maar toen wel.

Het werk verliep volgens een vast protocol en alle kinderen kregen dezelfde 60 behandelingen. Na drie jaar, en na een akkefietje met het managementteam over een operatie en ziekte-uren die ik moest inhalen, was voor mij de maat vol. Ik wist heel zeker: hier ga ik niet meer naartoe, ook niet na zes maanden WW.

Ik dacht: dit kan anders. In die drie jaren had ik genoeg kinderen gezien die meer nodig hadden dan alleen het oefenen met lezen, letters, klanken en spelling. Veel kinderen hadden faalangst en zaten niet goed in hun vel.

Omdat mijn contract niet werd verlengd, gingen mijn vriend en ik vier maanden op reis: Thailand, Australië en Nieuw-Zeeland. Het was geweldig, een ervaring waar we het nog steeds over hebben. En na deze reis? Toen begon ik mijn eigen praktijk in Groningen en werkte ik drie dagen in Emmer-Compascuum in het wijkteam, waar ik veel heb geleerd over complexe (vecht) scheidingen en terechtkwam in een heel fijn en gezellig team.

De eerste maanden van mijn eigen praktijk fietste ik de hele stad door om flyers op te hangen en te vertellen wie ik was en wat ik deed. Karin Stokvis kwam op mijn pad en we gingen samenwerken; hierdoor werd de zorg voor kinderen vergoed en kon ik vervolgens ook dyslexiebehandelingen aanbieden mét oog voor het sociaal-emotionele stuk. Zo fijn en waardevol: niet alleen oefenen met lezen en spelling, maar ook psychoeducatie over dyslexie, de werking van de hersenen en informatieverwerking van het kind, en aandacht voor zijn of haar manier van leren.

Redactionele noot: Karin Stokvis is orthopedagoog (generalist) en GZpsycholoog. Zij werkte in het regulier en speciaal onderwijs en runt nu een vrijgevestigde praktijk in Ter Apel/Groningen/Winsum: Westerweelde Pedagogisch Centrum (www.stokvis.nu).

En daarna? Dan ga je spelling, letters, klanken enzovoort inoefenen. Want als een kind goed in zijn vel zit, is er pas ruimte om te leren. Ik kreeg de eerste aanmeldingen en kwam op scholen in de wijk Lewenborg en in Leek terecht. En als je eenmaal op een school binnen bent, gaat het snel. Ik wisselde mijn werkdagen: twee dagen in loondienst en drie dagen voor mijzelf.

Ik werd zwanger en besloot dat ik na mijn verlof niet meer in loondienst ging werken, maar volledig te gaan voor mijn eigen praktijk. Een spannende keuze, maar het is goed gekomen.

We verhuisden naar Winsum en ik bleef in Groningen werken, of dat was in ieder geval het idee. Want na twee weken belde de huisarts al, want hij had gehoord dat ik in Winsum was komen wonen, en of ik op gesprek kon komen. Zo gezegd, zo gedaan: een fijn gesprek met alle huisartsen over waarvoor ouders en kinderen bij mij terechtkonden, en waarvoor niet.

Een half jaar later werkte ik niet meer in Groningen, maar alleen nog in Winsum en omgeving. En nu, negen jaar later, doe ik dat nog steeds met mijn eigen praktijk in de Tirrel in Winsum. Ik werk nog steeds samen met Karin Stokvis en ben aangesloten bij het samenwerkingsverband Westerweelde Pedagogisch Centrum.

De afgelopen jaren heb ik mij vooral gespecialiseerd in faalangst, maar ik houd me ook bezig met andere problematiek zoals dyslexie, dyscalculie, boosheid, rouw en vastlopen op school. Ik bevind mij op het grensvlak van onderwijs, opvoeding en jeugdzorg, kom veel in klassen en op scholen, en zit in de pauzes vaak gezellig in de lerarenkamer.

Een jaar geleden ben ik op Instagram begonnen om mijn account te laten groeien, en met succes: ik heb inmiddels 15.000 volgers en verkoop mijn Faalangst Spiekboeken aan ouders en docenten. Want levensgeluk wordt bepaald door de kwaliteit van onze gedachten, en daar ligt voor ons als volwassenen een belangrijke taak voor kinderen.

Bij het verschijnen van dit stuk ben ik overigens even niet werkzaam in mijn praktijk, want ik ben acht maanden met mijn man en drie dochters op wereldreis, naar Azië, Australië en Nieuw-Zeeland. Een droom die we al elf jaar hebben, en die nu werkelijkheid is. If you can dream it, you can do it.

En dat is ook wat ik kinderen meegeef: alles is mogelijk als je er maar in gelooft en ervoor oefent, doorzet, probeert, valt en weer opstaat. De kwaliteit van onze gedachten bepaalt alles!

Maaike Overeem

Samen het nieuwe academische jaar ingeluid

Op 8 september 2026 kwamen de collega's van Orthopedagogiek samen in de pantry om het nieuwe academische jaar feestelijk in te luiden. Onder het genot van verschillende hapjes en drankjes was er vooral alle ruimte om elkaar weer te ontmoeten na de zomervakantie en om nieuwe collega's van harte welkom te heten.

Elisa Kuipers, hoofd van de afdeling LO, sprak de aanwezigen kort toe. Waar toespraken in voorgaande jaren vooral in het teken stonden van de vele veranderingen die een nieuw academisch jaar met zich meebrengt, lag de nadruk deze keer juist op wat relatief stabiel is gebleven. En dat is een mooie constatering.

Voor het eerst in jaren is het aantal studenten redelijk gelijk gebleven. We verwachten dat we met de beschikbare menskracht voldoende ruimte hebben om het onderwijs goed vorm te geven. Ook het aantal medewerkers is grotendeels stabiel gebleven. Uiteraard zijn er nieuwe collega's bijgekomen, maar de veranderingen zijn minder groot dan we de afgelopen jaren gewend waren.

Daarnaast starten we dit academisch jaar met een nieuw managementteam. Prof dr. Marijn van Dijk werd benoemd tot directeur Onderwijs en Prof. Dr. Laura Batstra tot directeur Onderzoek We wensen hen natuurlijk veel succes en plezier in hun nieuwe rol en kijken uit naar de samenwerking in het komende jaar.

Na deze korte toespraak was het vooral tijd om elkaar te spreken. Er werd volop bijgepraat over de vakantie, de plannen en verwachtingen voor het nieuwe academische jaar en alles wat ons de komende periode bezighoudt.

Een fijne en informele start van het nieuwe academische jaar, met ruimte voor ontmoeting, verbinding en een gezamenlijke blik vooruit.

Ortho in het nieuws

LinkedIn 28 mei Saskia Damen: Trots dat ik met zo'n grote groep Nederlandse professionals en onderzoekers aanwezig was op de conferentie 'Assessment and intervention across sensory modalities: het begrijpen van het belang van de tactiele modaliteit in Tromsø, Noorwegen. Marleen van Kessel-Smits, Trees van Nunen en ik presenteerden de resultaten van ons onderzoek naar de betrouwbaarheid en haalbaarheid van de Tactile Working Memory Scale, dat werd uitgevoerd bij Koninklijke Kentalis in samenwerking met Rijksuniversiteit Groningen en gefinancierd door ZonMw.

5 juni LinkedIn Lotte Piekema: 'Met veel enthousiasme ben ik deze week gestart met een opdracht gericht op implementatie bij de Academische Werkplaats Wijkverpleging-Noord. Het doel is hierbij het ondersteunen van de wijkverpleging.

De komende maanden ga ik het gesprek aan met de mensen die er écht toe doen — professionals uit de wijkverpleging en het onderwijs. Want goede kennis en innovatie hebben alleen impact als ze ook echt landen in de praktijk. Samen onderzoeken we hoe we de wijkverpleging daarin sterker kunnen maken.

Ik kijk uit naar alle gesprekken, inzichten en verbindingen die dit gaat brengen.

Gompel & Svacina Media 9 juni: Prof. Dr. Kees van den Bos https://orthopedagogiek.eu/2026/06/04/de-aanhoudende-discussie-over-dyslexie/

Elske Brouwer-Schudde

2 juli: LinkedIn: Elske Brouwer-Schudde: Tijdens de Onderwijs Research Dagen mocht ik, samen met Henriëtte Hoogenkamp, Bert van Velthooven en Corinne Vorwerk, tijdens het postersymposium 'Waardengericht op weg naar een inclusieve school' (o.l.v. Laura Staman en Wouter Schenke), de eerste resultaten presenteren van mijn promotieonderzoek naar Teacher Self-Efficacy (TSE), Collective Teacher Efficacy (CTE) en Student Sense of Belonging (SoB).

Voor teacher efficacy heb ik in het Nederlands nog geen term gevonden die de lading volledig dekt. Het gaat immers niet zozeer om de effectiviteit van leerkrachten, maar om hun vertrouwen in het eigen én gezamenlijke vermogen om het verschil te maken.

Binnen de eerste deelstudie brengen we een breed palet aan kenmerken in kaart op verschillende niveaus: leerling-, klas-, school- en contextniveau, aangevuld met persoonlijke factoren van leerlingen en leerkrachten. We presenteerden dus een eerste inkijkje in een breder onderzoek. De focusgroepen van de tweede deelstudie zijn ondertussen ook afgerond! De analyse vindt daarvoor de komende periode plaats. Dank aan Penta Nova, Viaa (Ingrid Paalman-Dijkenga), ICO - Interuniversity Centre for Educational Sciences, Rijksuniversiteit Groningen, en aan Floor Middel, Florianne Rademaker en Anke de Boer.

7 juli: Lotte Bergwerff LinkedIn: Met veel plezier kijk ik terug op de Onderwijs Research Dagen (ORD) en op het gezamenlijke symposium "Bouwen aan inclusief onderwijs samen met ouders en onderwijszorgprofessionals". Dank aan de collega's van de Hanze (Carla Geveke en Henderien Steenbeek) en RENN4 (Christy Tenback).

Mooi om tijdens dit symposium ook de eerste inzichten te mogen delen uit ons project 'Onder één dak', waarin ik mag samenwerken met Arjen van Assen, Ivonne Douma en Anke de Boer om meer zicht te krijgen op geïntegreerde jeugdhulp in het speciaal (basis)onderwijs.

De vragen en reflecties vanuit het publiek gaven waardevolle nieuwe denkstof voor het vervolg van dit onderzoek. Dank daarvoor!

Meer informatie over ons project is te vinden op: https://lnkd.in/enXqK2NC

20 augustus, Astrid Menninga: Vorige week mocht ik naar Dublin voor de European Council for High Ability (ECHA) Conference. IE

Een paar dagen vol interessante inzichten uit wetenschap én praktijk, inspirerende gesprekken en ontmoetingen met mensen die samen ontzettend veel expertise op het gebied van hoogbegaafdheid meebrengen.

Samen met Sven Mathijssen, Mariska Poelman, Bart Vogelaar en Anne Van de Vijver verzorgde ik een symposium getiteld:

"Do we see things as they are? Alternative approaches of identifying talents and needs."

Mijn bijdrage ging over onze zoektocht naar de mogelijkheden van menstekeningen van jonge kinderen als laagdrempelig screeningsinstrument voor het vroegtijdig herkennen van talenten en onderwijsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen.

Een onderwerp dat mooie gesprekken en interessante vragen opleverde.

De ECHA conferentie leverde niet alleen nieuwe inzichten voor mijn onderzoek op, maar ook volop ideeën voor mijn onderwijs aan toekomstig academische leerkrachten en orthopedagogen, én voor thuis. Wil je meer weten over ons onderzoek of wil je als school of leerkracht deelnemen? Neem dan even contact met me op: a.menninga@rug.nl

Op 2 september heeft Jorien Luijkx ingesproken tijdens de raadsvergadering van de gemeenteraad van Groningen om de noodzaak van liggende verzorgingsplekken onder de aandacht te brengen. OOG heeft hierover een artikel geschreven: https://www.oogtv.nl/2026/09/pleidooi-voor-changing-places-in-gemeente-stad-telt-nu-nog-nul-verzorgingsruimtes/

Academica University of Applied Sciences

8 september Sociale media Laura Batstra: Zolang we ongelijkheid blijven individualiseren, zullen we haar blijven reproduceren!

Kinderen betalen de rekening.

Voor Academica University of Applied Sciences schreef ik een blog geïnspireerd door het onderzoek van Nina Hosseini.

Het is onze volwassen plicht om ongelijkheid te de-individualiseren, kinderen kunnen dat zelf vaak nog niet. https://www.academica-group.com/kennis/ongelijkheid-de-individualiseren-ongemakkelijk-en-noodzakelijk

September Erica Kamphorst:
Tijdens de zomer periode mocht ik op verschillende manieren delen over mijn onderzoekslijn naar inclusieve ontwikkelomgevingen voor jonge kinderen.

Als eerste mocht ik meedoen aan een Podcast van Onderwijsdatkan. Tijdens deze Podcast werd ik geïnterviewd over het gevoel van verbondenheid bij kinderen tussen 4 en 8 jaar. Wat betekent dat gevoel bij hen, hoe geven we er woorden aan? Hoe kan je bij een jong kind herkennen of het zich verbonden en op zijn plek voelt, of juist niet? Wat kan je als leerkracht doen om dit gevoel te versterken?

Via deze link kan je de podcast terug luisteren: https://open.spotify.com/episode/0GxiTPj9Ii1fcKBF4jmLrF?si=88664f42ff9e4d7e

Verder bezocht ik in juli de Onderwijs Research Dagen (ORD). Daar gaf ik een presentatie over de voorziening Startklassen in Zuid-Limburg. Dit zijn kleinschalige kleuterklassen waarin samenwerking tussen jeugzorg en onderwijs centraal staat. In deze klassen worden kleuters in 1 jaar tijd voorbereid op deelname aan

regulier onderwijs. Een stap richting steeds meer inclusie dus! Tijdens de presentatie besprak ik de werkzame elementen van deze aanpak en dachten we na over een duurzame doorontwikkeling.

Het nieuwe schooljaar biedt mij mooie kansen om over mijn onderzoek in gesprek te gaan met betrokken professionals. Door deze gesprekken hoop ik wetenschappelijke en praktijkkennis steeds beter aan elkaar te kunnen verbinden.

Als eerste mag ik 2 deelsessies verzorgen tijdens een inspiratie dag voor professionals van swv RiBa (Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard). Ik ga daar werkzame elementen delen die kunnen bijdragen aan een soepele landing in het reguliere basisonderwijs. Verder ga ik met professionals nadenken over het gevoel van verbonden bij jonge kinderen. Wat is dat eigenlijk? En hoe zouden we dit in beeld kunnen brengen?

Met dat laatste thema mag ik ook aan de slag tijdens het **festival van Onderwijsdatkan** op 19 mei 2027 (https://lnkd.in/eRuyM7Rz). Tijdens de beleefmarkt neem ik deelnemers mee in hun eigen ervaringen met een gevoel van verbondenheid. Vanuit die ervaring gaan we samen ontdekken hoe we woorden kunnen geven aan dit gevoel bij jonge kinderen. Ben je nu al nieuwsgierig geworden naar dit thema luister dan de podcast 'Verbinding met Erica Kamphorst' (https://lnkd.in/eyWSqzmG)

In het voorjaar 2027 komt naar verwachting de NKO leidraad over de ondersteuning van **leerlingen met extra reken-wiskunde behoeften** uit.

Alexander Minnaert

Op 22 september 2026 vond het webinar "Ondervertegenwoordigde hoogbegaafdheid: zien wat vaak gemist wordt" plaats. Dit webinar werd georganiseerd door het Euregionaal Congresburo en sloot nauw aan bij het expertisegebied en de publicaties van prof. dr. Alexander Minnaert.

Anke de Boer

Op 23 september was er in het Dagblad van het Noorden een interview te lezen met RuG Hoogleraar en Orthopedagoog Anke de Boer. 'Op de basisschool zat ze vaak alleen voor in de klas en werd ze buitengesloten door leeftijdsgenoten. Jaren later merkt Anke de Boer nog steeds hoeveel invloed dat heeft op haar leven. „De impact van pesten wordt enorm onderschat." In haar tas zit telkens hetzelfde dagboek. En als ze in een collegezaal gaat spreken over haar eigen verleden, neemt ze zichzelf voor om het open te slaan. Om haar gedachten van dik dertig jaar geleden met de buitenwereld te delen. Deze keer wel.

Het totale interview door Ernst Slagter is in de volgende link te lezen:
https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7508605190800064512/

Buitengesloten op de basisschool

Op de basisschool zat ze vaak alleen voor in de klas en sloten leeftijdsgenoten haar buiten. Jaren later merkt RUG-hoogleraar en orthopedagoog Anke de Boer nog steeds hoeveel invloed dat heeft op haar leven. „De impact van pesten wordt enorm onderschat."

Week tegen Pesten

September LinkedIn: Marianne Rorije 'We presenteerden de bevindingen van onze focusgroep- en interviewstudie op de Noordse conferentie over Doofblindheid, georganiseerd door de Nordic Welfare Centre / Nordens välfärdscenter. Een presentatie samen met Niels-Henrik Hansen.

'We know substainable participation in working life is relational – so why do our support systems and practices still individualise it?

Marianne Rorije from Royal Kentalis and I presented findings from our joint project "SenseWork" at the Nordic Conference on Deafblindness 2026.

SenseWork is a collaboration between Royal Kentalis and CFD exploring what supports and hinders participation in working life for people with acquired deafblindness.

The comparative perspective is valuable, not least because acquired deafblindness concerns a relatively small and specialised population. By bringing together

the Danish and Dutch material, we gain a broader empirical basis and three different perspectives: people living with acquired deafblindness, professionals supporting them, and employers.

Across these perspectives, the same pattern develops: Sustainable participation in working life is shaped by more than individual capacity. People with acquired deafblindness often invest considerable effort in adapting, compensating and finding ways to make work possible. Their own strategies and resources matter. But so do the conditions around them. How work is organised, the flexibility available, managerial and collegial support, and access to appropriate support.

The importance of organisational, relational and structural conditions is well established in rehabilitation and disability research. What our findings add is a systematic demonstration of how consistently these conditions matter across countries and perspectives, and in relation to living with acquired deafblindness.

If we focus too narrowly on whether the person can cope, we risk overlooking the conditions that make coping necessary in the first place.

For workplace support and rehabilitation, this means looking beyond the individual. Continued participation depends not only on the person's capacity to adapt, but also on the organisational, relational and structural conditions within which that adaptation takes place.

Sustainable participation should therefore not be treated as an individual achievement. It is produced in interaction with the conditions around the person.'

Interessant artikel:
Twice Exceptional: Kijken naar sterktes en zwaktes in plaats van labels

Kinderen met een hoge intelligentie en een ontwikkelingsstoornis zoals ADHD, autisme of dyslexie, worden ook wel twice exceptional genoemd. Bij deze kinderen zien we vaak een specifiek beeld van uitdagingen en talenten. Dit maakt het niet altijd eenvoudig om ze goed te begeleiden. Veel ouders en professionals zoeken daarom naar een label om te begrijpen waar een kind tegenaan loopt. Maar is die label-benadering wel de beste aanpak? Bij HBpunt denken we dat het loslaten van labels en het kijken naar de individuele sterktes en zwaktes van een kind beter werkt. Dit gedachtegoed sluit naadloos aan bij de inzichten uit de training Sterkte-Zwakte Heuristiek van Agnes Burger-Veldmeijer en Alexander Minnaert, die onze collega's Lareen Troost (orthopedagoog) en Linda Polstra (jeugd- en gezinsprofessional) recent hebben gevolgd.
https://hbpunt.nl/twice-exceptional-sterktes-en-zwaktes/

Nieuwe medewerkers Orthopedagogiek

Vânia S. Pinto

Vânia S. Pinto
Vânia S. Pinto obtained her PhD in Education from the Rees Centre, University of Oxford, and is currently a Marie Skłodowska-Curie Post-doctoral Fellow at the University of Groningen, the Netherlands. Her research explores how European child protection systems can improve the experiences and outcomes of children and young people in out-of-home care through evidence-informed policy and practice.

For more than a decade, Vânia has specialised in foster care, with particular interests in the role of foster carers, foster carer recruitment and assessment and children's identity development. Using both qualitative and quantitative methods, her research is grounded in the experiences of children and young people, foster carers, and professionals.

She is currently leading the IDChild project funded by the European Union, which examines how foster carers support children's identity development across England, Portugal, Spain, and the Netherlands. This project is supervised by Prof. dr. Mónica López López and dr. Mijntje ten Brummelaar.

Alongside her research, Vânia teaches on child welfare, safeguarding, social work, and research methods. She is committed to producing research with impact beyond academia and works closely with children, families, practitioners and policymakers to strengthen foster care policy and practice.

Outside academia, Vânia enjoys long-distance running and powerlifting. She recently started collecting medals through the European Marathon Classics and SuperHalfs series, combining her love of travel with endurance running.

Mariam Kabil
Ik ben Mariam, 27 jaar oud. In 2019 ben ik begonnen met mijn bachelor Psychologie aan de RuG, gevolgd door de ReMa Klinische Psychologie in 2022. Daarna heb ik een tijdje als psycholoog in Duitsland gewerkt en sinds februari ben ik weer terug in Nederland.

Mariam Kabil

Sinds augustus werk ik bij de RuG als junioronderzoeker bij het Academic Collaborative Centre for PIMD (EMB), binnen de afdeling Orthopedagogiek. Ik ga meewerken aan het grote overzichtsartikel over alle beschikbare wetenschappelijke kennis rondom (Z)EVMB, waar in 2020 al mee is begonnen. Daarnaast zal ik waarschijnlijk ook meewerken aan andere artikelen waarin gebruik wordt gemaakt van de database die we voor deze grote review hebben verzameld, onder begeleiding van Annet ten Brug en Annette van der Putten.

Madelief van der Velden

Madelief van der Velden
Mijn naam is Madelief van der Velden (zij/haar) en ik ben 24 jaar oud. Sinds augustus 2026 ben ik met veel enthousiasme aan de slag als junior onderzoeker bij het team van Druk & Dwars, onder begeleiding van Laura Batstra en Wietske de Vries. Hiervoor rondde ik de bachelor Pedagogische Wetenschappen, alsook de Research Master BSS af aan de RUG.

Tijdens mijn studie interesseerde ik mij voor onderwerpen met betrekking tot onderwijsfilosofie, -sociologie en -ontwerp, waaronder evidence-informed education en leerkrachtprofessionalisering. Deze onderwerpen zijn nauw verwant aan het project waar ik mij de aankomende drie jaar op zal storten bij Druk & Dwars.

In het project ontwikkelen, implementeren en evalueren we in samenwerking met een partnerschool uit het middelbaar onderwijs een schoolbrede aanpak voor de omgang met uitdagend leerlinggedrag, met (onder andere) demedicaliserende, normaliserende voorlichting en training voor onderwijsprofessionals. Ik kijk er dan ook ontzettend naar uit om me hier de aankomende drie jaar vol energie en inspiratie mee bezig te houden!

Jessica Niemeijer
Mijn naam is Jessica Niemeijer. Sinds begin september 2026 ben ik gestart met de opleiding BBL-managementassistent en ben ik bij het secretariaat Orthopedagogiek gaan werken als nieuwe collega. Ik zie er naar uit om de komende twee jaren hier te mogen werken.

Jessica Niemeijer

Irene Lacruz Pérez

Irene Lacruz Pérez
My name is Irene Lacruz Pérez, and I am a professor and researcher at the Faculty of Teacher Training at the University of Valencia (Spain). From September to December 2026, I will be carrying out a three-month research stay in the department.

Back in Valencia, I am part of the Autism Spectrum Disorders Research Group (INVTEA). My main lines of research center on inclusive education (with a particular focus on students with special educational needs) and initial teacher education, specifically looking into pre-service teachers' attitudes, self-efficacy, and knowledge.

More recently, I have also started exploring the school experiences of autistic girls and adolescents from a gender perspective. During my stay in Groningen, my main goal is to learn from Florianne Rademaker and Elisa Kupers' expertise in social participation, in order to later examine potential gender differences in the social participation of autistic students from the teachers' perspective.

On a personal note, this stay is particularly special for me: almost ten years ago I did an Erasmus semester in Zwolle, and I have had very fond memories of the Netherlands ever since, so I am delighted to be back in the north!

Marián Crespo Lopez

Marián Crespo Lopez

I'm Marián Crespo Lopez, a new PhD candidate in the department. My background is in Psychology and Philosophy, and I have also conducted research on research integrity, open science, and diversity, equity, and inclusion (DEI) in academia. I am very excited to start working on a project about identity formation among interdisciplinary researchers, under the supervision of Muirne Paap here in the department and Naomi de Ruiter at UCG.

A bit more about myself: I am originally Spanish-Venezuelan and have been living in the Netherlands for around five years now. I have just moved to Groningen from Amsterdam. Outside of academia, I have thousands of hobbies, including all sorts of arts and crafts, sewing, making music playlists, doing yoga, hiking, and organising cultural events with my collective in Amsterdam. Oh, and I have two cats, Tzatziki and Yoko!

Stijn Wouda

Stijn Wouda

Ik ben Stijn Wouda (26) en ik ben 1 oktober begonnen als promovendus. Ik ben verhuisd van Amsterdam naar (het mooiere) Groningen. Ik heb een BSc natuur- en sterrenkunde aan de UvA gedaan, waarna ik voor de sociale wetenschappen gekozen heb. Tijdens mijn research MSc psychologie aan de UvA ben ik toch weer richting wiskunde gegaan met een scriptie over het ontwikkelen van nieuwe Markov random fields voor interval variabelen. Voor mijn promotie ga ik de komende jaren onderzoek doen naar statistische modellen om problemen met rekenautomaticiteit bij basisschoolleerlingen te identificeren. Ik mag dit doen onder supervisie van dr. Niek Frans, dr. Muirne Paap en dr. Wendy Post.

Amber Vellinga-Dings

Mijn naam is Amber Vellinga-Dings en ik werk sinds 1 oktober als Postdoc bij Orthopedagogiek. Ik zal samen met onder andere Jorien Luijkx, Annet ten Brug, Annette van der Putten en Karsten Knol (PhD) werken aan het project 'Eenzaamheid in nabijheid: licht op mantelzorgers'. Ik zal me richten op de kwalitatieve analyse van reeds verzamelde interviewdata en daarnaast zal ik een inventariserend onderzoek opzetten gericht op praktijk initiatieven gericht op het verminderen van eenzaamheid onder mantelzorgers.

Amber Vellinga-Dings

De afgelopen jaren heb ik bij sociologie mijn promotieonderzoek gedaan onder begeleiding van Nardi Steverink en Basak Bilecen. Mijn onderzoek richtte zich op de vraag hoe we mensen in de langdurige bijstand beter kunnen ondersteunen met betrekking tot het verbeteren van hun welbevinden. Ik heb hiervoor diepte-interviews gevoerd met langdurig bijstandsgerechtigden en ook een interventie doorontwikkeld en onderzocht middels een procesevaluatie en effectstudie. Onderzoeksthema's waren onder meer stigma, agency, welbevinden, eenzaamheid en stress.

Sharon Blok

Sharon Blok

Mijn naam is Sharon Blok en ik ben sinds november gestart als postdoc op een project van Steffie vamn der Steen, waarbij ik onderzoek ga doen naar de effectiviteit van psychiatrische hulphonden voor jongeren met mentale problemen.

Mijn achtergrond ligt in de diergeneeskunde en neurowetenschappen, en met een speciale interesse in psychologie en gedrag. De afgelopen jaren heb ik promotieonderzoek gedaan bij het brandwondencentrum in het Martini Ziekenhuis, waarbij ik een nieuw nazorgprogramma voor mensen met brandwonden heb ontwikkeld, geïmplementeerd en geëvalueerd. Ook ben ik betrokken als onderzoeker bij het Canine Cues project van de Open Universiteit, waarin we onderzoek doen naar de interactie en band tussen mensen en hun honden. In mijn nieuwe postdoc functie komen mijn interesses in mens-dier interactie, mentale gezondheid, en wetenschappelijk onderzoek dus mooi samen!

Ik ben een geboren en getogen Groningse, en woon samen met mijn partner en onze twee hondjes in Lewenborg. Ik heb onwijs veel zin in deze nieuwe uitdaging.

Expertise Centrum GMCP

Samen werken aan betere ondersteuning bij generatiearmoede en trauma
Hoe kunnen we kennis over generatiearmoede en trauma beter benutten in de dagelijkse praktijk? Die vraag stond centraal tijdens een gezamenlijke dialoogsessie op 20 oktober in Groningen. Ervaringsdeskundigen, professionals, beleidsmakers en onderzoekers gingen in gesprek over wat nodig is om mensen, die te maken hebben met armoede en trauma, beter te ondersteunen.

De bijeenkomst maakte deel uit van het meerjarige praktijkonderzoek van Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe, in samenwerking met het Expertisecentrum GMCP en de Rijksuniversiteit Groningen. Het onderzoek wordt mogelijk gemaakt door de provincies Groningen en Drenthe.

Van kennis naar handelen
In de eerste fase van het onderzoek is bestaande kennis over generatiearmoede en trauma samengebracht en verdiept in gesprekken met ervaringsdeskundigen, professionals en beleidsmakers. Deze inzichten zijn vertaald naar concrete handelingsalternatieven voor de praktijk.

Armoede en trauma

Tijdens de dialoogsessie stond de volgende stap centraal: hoe kunnen deze handelingsalternatieven worden toegepast en duurzaam worden geborgd?

Samen zoeken naar wat nodig is
De deelnemers bespraken welke mogelijkheden het meest kansrijk zijn, welke belemmeringen zij daarbij tegenkomen en wat nodig is om die weg te nemen.

Armoede en trauma

Door verschillende perspectieven samen te brengen, ontstaat beter zicht op wat in de praktijk nodig is. De opbrengsten van de bijeenkomst worden meegenomen in het vervolg van het onderzoek en de verdere uitwerking van de handelingsalternatieven.

Klimaat in Kaart – Leren & Verbeteren (KiK-LV) van start: samen werken aan het versterken van het pedagogisch klimaat in kleinschalige voorzieningen
Op 19 oktober vond de startbijeenkomst van ons nieuwe project 'Klimaat in Kaart: Leren & Verbeteren van het pedagogisch klimaat in kleinschalige voorzieningen (KiK-LV)' plaats. De komende 18 maanden werken de Rijksuniversiteit Groningen, het Expertisecentrum GMCP, de Kenniswerkplaats 3Noord, Elker, Yorneo, Jeugdhulp Friesland, de Hanzehogeschool, het UMCG, de Hogeschool van Amsterdam, de Gemeente Groningen en InBegrepen samen aan het versterken van het pedagogisch klimaat in kleinschalige voorzieningen. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door ZonMw.

KiK-LV 19 oktober

Hoewel er steeds meer kennis beschikbaar is over wat bijdraagt aan een positief pedagogisch klimaat, blijkt het in de dagelijkse praktijk niet altijd eenvoudig om deze kennis structureel toe te passen. KiK-LV richt zich daarom op het ontwikkelen, implementeren en borgen van een leer- en verbetercyclus binnen de kleinschalige voorzieningen van Elker, Yorneo en Jeugdhulp Friesland. Jongeren, ouders en begeleiders delen regelmatig hun ervaringen met het pedagogisch klimaat. De uitkomsten worden gezamenlijk besproken en vertaald naar concrete verbeteracties voor de dagelijkse praktijk.

We brengen eerst in kaart wat binnen de organisaties al gebeurt en wat nodig is om de leer- en verbetercyclus goed te laten aansluiten bij de praktijk. Vervolgens brengen we de leer- en verbetercyclus in de praktijk binnen de KV's en wisselen we ervaringen en lessen uit, binnen en tussen de drie organisaties en binnen de

Kenniswerkplaats 3Noord. In de laatste fase richten we ons op duurzame borging en vertalen we de opgedane kennis en ervaringen naar praktische hulpmiddelen en een implementatiegids.

Zo werken we samen aan een praktijk waarin het pedagogisch klimaat niet alleen wordt gemonitord, maar waarin ervaringen van jongeren, ouders en professionals daadwerkelijk worden gebruikt om continu te leren en verbeteren. We kijken uit naar het vervolg!

Onderzoek naar werkzame elementen bij GMCP afgerond

Het onderzoeksproject, onder leiding van Loraine Visscher, naar werkzame elementen in de hulp aan GMCP is afgerond. In het project onderzochten we hoe intensieve gezinsinterventies (nog) beter kunnen aansluiten bij individuele gezinnen, door te kijken welke onderdelen van de hulp worden aangeboden, wanneer en hoe, en hoe dit samenhangt met veranderingen binnen gezinnen.

Het onderzoek werd uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen en het Expertisecentrum GMCP in samenwerking met Yorneo, Elker, Community Support, het Leger des Heils, het UMCG, Windesheim Lectoraat Jeugd, Stjoer, IAG Platform Nederland en Stichting Jeugdinterventies en mede mogelijk gemaakt door ZonMw.

Uit analyses van 285 gezinnen bleek dat gezinnen vooral van elkaar verschillen in de ernst van de problemen waarmee zij starten. Gezinnen met ernstigere problematiek kregen gemiddeld intensievere professionele ondersteuning, terwijl de inhoud van de geboden hulp in grote lijnen vergelijkbaar was. Bij gezinnen met een hogere opvoedbelasting zagen we daarnaast dat er gemiddeld minder sociale contacten en steun waren. Tegelijkertijd zagen we ook dat gezinnen met een vergelijkbaar niveau van problemen zich gedurende de hulp heel verschillend kunnen ontwikkelen. Daarnaast volgden we tien gezinnen en hun hulpverleners intensief. Daardoor kregen we beter zicht op hoe veranderingen binnen gezinnen in de tijd verlopen en hoe hulpverleners hun aanpak daarop afstemmen. Verschillende aspecten van het dagelijks functioneren bleken daarbij niet altijd tegelijk of in dezelfde richting te veranderen. Ook bleek dat niet alleen van belang is wat er wordt aangeboden, maar ook wanneer en hoe dit gebeurt.

Ook deden we binnen dit onderzoek eerste ervaringen op met frequente en gepersonaliseerde monitoring bij GMCP, via de iamYu app. Ouders en jongeren hielden dagelijks bij hoe het met hen ging en konden samen met hun hulpverlener naar veranderingen en patronen kijken. De eerste ervaringen zijn veelbelovend: deze manier van monitoren lijkt vooral van meerwaarde wanneer de verzamelde informatie samen met gezinnen wordt besproken en gebruikt om de hulp waar nodig bij te stellen.

De resultaten laten zien hoe belangrijk het is om gedurende een hulpverleningstraject te blijven volgen wat er binnen een gezin verandert en samen te bespreken of de hulp nog goed aansluit.

Hoewel het project formeel is afgerond, gaan we de resultaten de komende tijd verder verspreiden. Zo verschijnen er factsheets over beide onderdelen van het onderzoek en een eindpublicatie voor praktijk, beleid en onderwijs. Ook werken we verder aan wetenschappelijke publicaties en delen we de bevindingen via congressen en een webinar. Meer informatie hierover volgt!

Bouwen in Vertrouwen: Van ontwikkeling naar ondersteuning van gezinnen: *Een tussenstand van het project*

Oktober 2026

Het Expertisecentrum GMCP doet mee met het project Bouwen in Vertrouwen, gericht op de doorontwikkeling van een gezinsgerichte vaktherapeutische behandel-module voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen (GMCP), die naast meer cognitieve hulp kan worden ingezet, zoals Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling, Multi Systeem Therapie of systeemtherapie, om de opvoedstress van ouders te verminderen, via emotieregulatie, zelfeffectiviteit van ouders en de ouder-kindinteractie.

We doen Bouwen in Vertrouwen samen, in een consortium, vanuit het Lectoraat Vaktherapie in de Gezondheidszorg van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Het onderzoeksteam bestaat uit Harm Damen, Hanneke Goldsteen, Jackie Heijman, Fenja Schlag en Suzanne Haeyen. Het project loopt van september 2025 tot en met oktober 2027. Hierbij een tussenstand van het project.

Doorontwikkeling module, training en leren in de praktijk
In het eerste jaar is de module doorontwikkeld. Er is een concepthandleiding met negen werkvormen voor ouders en kinderen. Iedere werkvorm kan worden ingezet vanuit verschillende disciplines: beeldende,

dans-, drama-, muziek- en psychomotorische therapie (zie het kader met een voorbeeld van een werkvorm). Een geplande effectmeting sloot niet aan bij de praktijk. Daarvoor in de plaats is een implementatie- en haalbaarheidsstudie opgezet, goedgekeurd door subsidiegever SIA.

In oktober zijn we gestart met de training van acht koppels van vaktherapeut en gezinsbehandelaar, twee per instelling. De training wordt gegeven door Hanneke Goldsteen en Joris van Veen, in samenwerking met Nathalie Borgers en het projectteam. De training loopt in oktober en november 2026. Vanaf januari 2027 ondersteunen GGZ Drenthe, Expertise in Ervaren, Levvel en Prolis elk twee tot drie gezinnen. In dit tweede projectjaar kijken we of de module in de vier instellingen te doen is, of die bij gezinnen en professionals past, en wat er verandert in opvoedstress, emotieregulatie, zelfeffectiviteit en ouder-kindinteractie.

Het is belangrijk dat Bouwen in Vertrouwen wordt ingezet bij de gezinnen die daar profijt van hebben, en dat het aansluit op de gezinsbehandeling die er al is. De Verklarende Analyse en de samenwerking tussen vaktherapeut en gezinsbehandelaar zijn belangrijk bij de inzet van de negen vaktherapeutische werkvormen.

Verklarende Analyse
De Verklarende Analyse is een gedeelde werkhypothese van het gezin en de professionals: wat er speelt, hoe dat samenhangt, wat eerst moet, en wie wat doet. In deze gezinnen zijn de problemen vaak onderling verweven. Aan Bouwen in Vertrouwen gaat altijd zo'n analyse vooraf. Die bepaalt mede welke werkvorm past, met wie die wordt gedaan, en in welke volgorde. De Verklarende Analyse komt ook regelmatig terug in het behandeltraject om het beeld bij te stellen: wat er speelt, wat eerst moet, en wie wat doet.

Samenwerking
De vaktherapeut en de gezinsbehandelaar werken als koppel samen. In de werksessie voert de vaktherapeut de werkvorm uit en bepaalt in overleg met de gezinsbehandelaar de focus. Na de sessie spreken zij met het gezin af wat van het geleerde mee naar huis gaat. Tussen de bijeenkomsten begeleidt de gezinsbehandelaar het gezin, zodat het geleerde in de dagelijkse praktijk kan worden geoefend.

Wat we ervan leren
Tot en met juni 2027 doen we ervaring op met de negen werkvormen: welke werkvorm past wanneer, bij wie (de ouder of de ouders alleen, of samen met de kinderen), en hoe wordt het geleerde uit de vaktherapie thuis opgepakt? Tussen januari en juni 2027, tijdens de ondersteuning van de gezinnen, organiseren we intervisie met en tussen de instellingen. Samen met de vaktherapeuten en de gezinsbehandelaars kijken we hoe Bouwen in Vertrouwen in de praktijk verloopt, en nemen we ook de Verklarende Analyse in die gesprekken mee. In een aparte intervisie met de managers en de regiebehandelaren of behandelcoördinatoren proberen we zicht en grip te krijgen op de randvoorwaarden die nodig zijn om Bouwen in Vertrouwen goed uit te kunnen voeren. Daarna werken we uit wat uitvoerbaar was en wat gezinnen en professionals als werkzaam zagen.

Met die ervaringen hopen we een eerste zicht te krijgen op de opvoedstress van ouders, hun emotieregulatie, hun zelfeffectiviteit en de ouder-kindinteractie, en stellen we de handleiding Bouwen in Vertrouwen bij. Eind 2027 zijn die resultaten er.

Vervolg
Voor een bredere inzet en voor effectonderzoek gaan we een nieuwe subsidieaanvraag doen. Zorginstellingen die willen meedoen, of meer willen weten, kunnen contact opnemen met Harm Damen van het Lectoraat Vaktherapie in de Gezondheidszorg: h.damen@han.nl.

Partners
Bouwen in Vertrouwen is een samenwerking van het Lectoraat Vaktherapie in de Gezondheidszorg, het Lectoraat Werkzame Factoren in de Jeugd- en Opvoedhulp en het Lectoraat Media Design van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, GGZ Drenthe, Expertise in Ervaren, Levvel, Prolis, het Expertisecentrum GMCP van de Rijksuniversiteit Groningen, Vaktherapie Nederland, het IAG-platform, MIND, Verenigd Creatief Arnhem, SCIT en Bureau Beukenhorst, met ervaringsdeskundige ouders.

Contactpersonen Bouwen in Vertrouwen
Consortium: Harm Damen; h.damen@han.nl
Expertisecentrum GMCP: Jana Knot-Dickscheit; j.knot-dickscheit@rug.nl

Onze nieuwe bachelor stagiaire en student-assistent! Expertisecentrum

Morris Maneschijn

Morris Maneschijn – bachelor stagiaire
Hallo allemaal: mijn naam is Morris Maneschijn en ik ben sinds kort als stagiair gestart bij het Expertisecentrum Gezinnen met meervoudige en complexe problemen.

Ik zit in het derde jaar van de opleiding Pedagogische Wetenschappen, met de afstudeerrichting Orthopeda-

gogiek. Binnen mijn studie interesseer ik mij in de verbinding tussen wetenschap en praktijk en houd ik van complexe vraagstukken. De doelgroep van het expertisecentrum gaat mij ontzettend aan het hart. Als vader in een samengesteld gezin én met mijn achtergrond in de zorg en maatschappelijke sector weet ik, vanuit zowel de praktijk als het dagelijks leven, hoe belangrijk het is om altijd oog te houden voor de mens achter de problematiek. De komende tijd ga ik meedenken met en ondersteuning bieden bij verschillende lopende projecten. Daarnaast werk ik graag mee aan de verdere ontwikkeling van het expertisecentrum. Ik kijk er erg naar uit om de komende tijd veel te leren, kennis te maken met collega's en partners, en samen te bouwen aan mooie dingen. m.g.maneschijn@student.rug.nl

Chantal Middelkamp – student-assistent

Chantal Middelkamp

Hoi! Ik ben Chantal, masterstudent orthopedagogiek en dit jaar ook student-assistent bij het Expertisecentrum GMCP. Ik ben ondertussen al bijna 2 jaar betrokken bij het Expertisecentrum, met dank aan mijn bachelor stage en een eerder student-assistentschap. Het veelzijdige werk binnen het Expertisecentrum en de korte lijntjes binnen het team zijn me tot nu toe erg goed bevallen en maken dat ik dit jaar vol enthousiasme gestart ben. Ik kijk ernaar uit om bij te dragen aan onderzoeken, maar ook om juist meer te leren over alle praktische en organisatorische aspecten die nodig zijn om het Expertisecentrum goed draaiende te houden. Daarnaast ben ik erg blij dat ik betrokken kan blijven bij een plek die volledig draait om de doelgroep Gezinnen met Meervoudige en Complexe Problemen. Een doelgroep waar ik met dank aan mijn eerdere ervaringen binnen het Expertisecentrum, maar ook door mijn eigen werk als begeleider in de jeugdzorg, enorm veel affiniteit voor heb ontwikkeld.

Femke Straathof

Femke Straathof

Ik ben Femke Straathof, 21 jaar en ik kom vanaf februari 2027 bij het expertisecentrum stage lopen. Ik studeer momenteel pedagogische wetenschappen en wil later graag met probleem jongeren werken. Deze jongeren hebben vaak te maken gehad met meervoudige en complexe problemen thuis, vandaar mijn interesse om stage te komen lopen bij jullie expertisecentrum. Ik ben op het moment nog bezig met mijn minor psychologie in Engeland maar kijk er naar uit om te beginnen wanneer ik terug ben!

Luka van der Meer

Luka van der Meer

Mijn naam is Luka van der Meer en ik ben derdejaars student Pedagogische Wetenschappen, richting Orthopedagogiek.

Vanaf februari ga ik aan de slag als stagiair bij het Expertisecentrum Gezinnen met meervoudige en complexe problemen. Ik sluit al aan bij het regelmatige teamoverleg en kijk er ontzettend naar uit om me te verdiepen in de lopende projecten. Elk gezin is anders, en juist daarom vind ik het interessant om te zien wat er werkt en hoe men in gezinnen hulp zelf ervaart. Ik ben ook benieuwd of onderzoek iets is dat bij mij past en waarin ik me na mijn studie verder wil ontwikkelen. Buiten mijn studie ben ik graag onder de mensen.

Op 6 november vond er een rapporteursochtend van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie plaats. Het NIFP organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor de familierechtelijke rapporteurs. Deze rapporteurs rapporteren in civiele zaken bij bijvoorbeeld complexe scheidingen of mogelijke uithuisplaatsingen. De rapporteursochtend heeft als doel om met elkaar in contact te komen en de kennis van de rapporteurs op actuele thema's te vergroten. Op uitnodiging van het NIFP gaf Jana Knot-Dickscheit een lezing met als titel: 'Als opvoeden onder druk staat: gezinnen met meervoudige en complexe problemen en de ouder-kind-interactie'. De aanwezige rapporteurs waren zeer geïnteresseerd in het onderwerp, hadden de nodige vragen en stonden open voor discussie en reflectie.

Vanuit het werkveld

Carola van Hof LinkedIn 8 juni: Sinds half mei werk ik voor een deel ook voor de afdeling Pleegzorg Alliade en wat een bevlogen team en enthousiasme! Met veel plezier zet ik me met hen in voor het zoeken en vinden van een warm nest voor kinderen met (l)vb die om wat voor reden niet meer (geheel) thuis kunnen wonen en het begeleiden van de driehoek kind-pleegouder(s)-biologische ouder(s).

Mooie aanvulling op de ambulante gezinshulpverlening, het andere team waar ik aan verbonden ben. En wat een geweldige binnenkomer met de belangstelling van mensen op de Alliade kennisdagen die interesse tonen in het pleegouderschap!

Hedzer Veenstra

8 september Hedzer Veenstra: Na 6 jaar neem ik met pijn in het hart afscheid van Elle Professionals.
Ik heb in die jaren mogen ervaren hoe het is als er ook goed voor jou gezorgd wordt, hoe leuk het is verschillende opdrachten uit te voeren en hoewel je niet dagelijks met je collega's van Elle werkt je toch het gevoel hebt om deel uit te maken van een bijzonder team.

In het bijzonder wil ik Maaike Boersma en Lisa Van Potten bedanken voor al het meedenken, faciliteren, het luisterend oor en alle lol die we gehad hebben en het zorgen voor 6 jaar opdrachten waarin ik me verder heb kunnen ontwikkelen, heb mogen doorgroeien en me op verschillende plekken heb mogen inzetten voor het creëren van goede en betere zorg.

Het was elk bloed, zweet en traan waard!

Waarom ik dat dan achter me laat? Omdat ik het afgelopen jaar een bijzonder mooie opdracht mocht doen bij AdRem Zorggroep. Waar ik heb mogen ervaren dat daar erg fijne mensen werken, er mooie dingen gebeuren, er bijzondere ontmoetingen zijn, zinvol werk gedaan wordt en er goede ontwikkelingen in gang gezet zijn. En dat ik graag onderdeel wil zijn van de verdere ontwikkelingen die we samen vorm kunnen geven.

Hoe mooi is het als je daar onderdeel van mag zijn op een plek waar er ook goed voor je gezorgd wordt, maar je ook elke dag samen met een fijne en gedreven groep mensen streeft naar zo goed mogelijke zorg en je je daar ook thuis voelt en lol hebt?

Dus ben ik in vaste dienst getreden bij AdRem Zorggroep als Orthopedagoog-Generalist en organisatieadviseur. En hoewel ik dus nog steeds naar het vertrouwde Drachten rijd, is het toch anders en dat voelt goed!

Marijn Nijboer

19 september LinkedIn: Marijn Nijboer:
De afgelopen dagen was ik bij het EABCT2026 congres in Brussel, waar ik in een symposium met PAINT-consortium collega's Roos van Doornik-Brauer, Anouk van Dijk, Constantina Psyllou en Saskia Van der Oord de eerste resultaten mocht presenteren van mijn SCED studie naar werkingsmechanismen van oudertraining voor ouders van kinderen met gedragsproblemen. Na het geven van alle oudertrainingen en het verzamelen van heel veel data was dit een mooie mijlpaal in mijn promotietraject. Nu volgen netwerkanalyses en natuurlijk het schrijven van een artikel.

5 oktober maakte Stichting de Regenboog het volgende bekend: sinds kort is Nicole Goud-Oltmanns als kwaliteitsmanager betrokken bij Stichting Achter de Regenboog.

Als GZ-psycholoog en spel(psycho)therapeut brengt ze veel kennis mee over trauma, rouw, hechting en ouder-kindrelaties. Vanuit haar expertise helpt ze ons om de kwaliteit van onze activiteiten verder te ontwikkelen en goed te blijven aansluiten bij wat kinderen, jongeren en gezinnen nodig hebben.

Nicole Goud-Oltmanns

Nicole: "Ik geloof in de kracht van verbinding: ruimte om gevoelens te delen, herkenning vinden bij anderen en weten dat je er niet alleen voor staat."

We zijn blij met haar betrokkenheid en expertise en stellen Nicole graag verder aan je voor. Lees haar hele verhaal op onze website: https://lnkd.in/e7_TiebZ

Benoemingen

Laura Batstra

Elianne Zijlstra

3 juni: Laura Batstra is benoemd tot full professor aan de Rijksuniversiteit Groningen op de leerstoel Medicalisation of behavioral, educational and societal problems.

Batstra doet onderzoek naar medicalisering: de manier waarop gedrag, emoties en maatschappelijke problemen in toenemende mate in medische termen worden beschreven en behandeld. In haar werk onderzoekt zij onder meer hoe psychiatrische classificaties zoals ADHD zich ontwikkelen, en hoe diagnostiek in de geestelijke gezondheidszorg wordt beïnvloed door maatschappelijke en institutionele factoren.

Eerder werkte Batstra in de psychiatrische praktijk. Zij verliet die sector in 2010, omdat zij binnen de klinische setting onvoldoende ruimte ervoer om kritische vragen rond diagnostiek en overmedicalisering te bespreken. Ze vervolgde haar loopbaan binnen de academische wereld bij de afdeling Orthopedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Naast haar wetenschappelijke werk neemt Batstra regelmatig deel aan het publieke debat, onder meer via lezingen, opiniestukken en social media. Daar gaat het regelmatig over de grenzen tussen normaal gedrag en psychiatrische classificaties, en over wat wel en niet als medisch probleem wordt gezien.

1 juli Elianne Zijlstra: ' Ik ben benoemd tot hoogleraar Orthopedagogiek en Kinderrechten!

Natuurlijk is dit een persoonlijke mijlpaal, maar ik zie het vooral als een bevestiging van een missie waarvoor ik mij al twintig jaar met overtuiging inzet: een sterke pedagogische kinderrechtelijke stem in beleid en (juridische) besluitvorming die levens van kinderen raken. Want achter ieder beslissing schuilt een individueel kind, met een eigen ontwikkeling, een eigen omgeving en een eigen toekomst wat een individuele belangenafweging vergt.

De aandacht voor de belangen van kinderen is de afgelopen jaren zichtbaar toegenomen. Op steeds meer plekken zien we dat deze belangen ook daadwerkelijk zwaarder worden meegewogen in beleid en rechtspraak. De uitspraak van de Raad van State over het toekennen gewicht aan de belangen van langdurig in Nederland verblijvende kinderen is daarvan een mooi en hoopgevend voorbeeld. Maar er is ook nog veel te doen!

Ik ben iedereen dankbaar met wie ik de afgelopen jaren heb mogen samenwerken om wetenschappelijk onderzoek, pedagogische boodschap van het kinderrechtenverdrag en het perspectief van kinderen een plek te geven in besluiten en beleid. En ik kijk ernaar uit om als hoogleraar de verbinding tussen wetenschap, beleid en praktijk verder te versterken en me in te zetten voor een samenleving waarin de rechten en belangen van kinderen een vanzelfsprekende plaats innemen.

Promoties

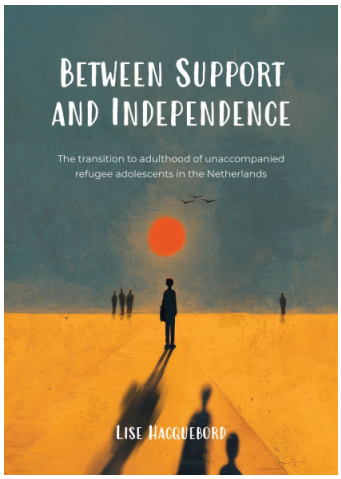

Lise Hacquebord
Between support and independence
The transition to adulthood of unaccompanied refugee adolescents in the Netherlands

L.N. (Lise) Hacquebord
Zelfredzaamheid van alleenstaande gevluchte jongeren in Nederland

Veel alleenstaande gevluchte jongeren komen zonder ouders of verzorgers naar Nederland. Ze moeten vaak in korte tijd zelfstandig worden. Rond hun achttiende verjaardag eindigt de voogdij en krijgen zij meer verantwoordelijkheid voor huisvesting, inkomen, onderwijs en zorg. Hoewel er mogelijkheden blijven voor opvang en begeleiding, vraagt deze overgang veel van hen. Lise Hacquebord onderzocht hun ontwikkeling en ervaringen tijdens de overgang naar volwassenheid, evenals factoren die bijdragen aan hun welzijn.

Voor haar onderzoek zijn alleenstaande gevluchte jongeren gedurende meerdere jaren gevolgd. Ook de ervaringen van professionals zijn in kaart gebracht door middel van focusgroepen. De resultaten laten zien dat veel jongeren veerkrachtig zijn en zich positief ontwikkelen. Hun zelfredzaamheid, veerkracht en sociaal-maatschappelijk functioneren nemen gemiddeld toe tijdens de overgang naar volwassenheid. Tegelijkertijd zijn er grote verschillen tussen jongeren. Sommigen ontwikkelen zich positief, terwijl anderen blijven worstelen met tegenslagen. Vrijwel alle jongeren krijgen te maken met uitdagingen, zoals taalbarrières, complexe regelgeving en beperkte sociale netwerken.

Jongeren en professionals benadrukken het belang van tijdige voorbereiding op de overgang naar volwassenheid, duidelijke informatie en continuïteit van begeleiding. De vele veranderingen rond de achttiende verjaardag kunnen overweldigend zijn. Jongeren die stapsgewijs werden voorbereid, voelden zich beter toegerust voor zelfstandigheid.

Een belangrijke bevinding is dat zelfredzaamheid niet lijkt samen te hangen met mentale gezondheid; veerkracht lijkt een belangrijkere voorspeller voor mentale gezondheid. Een succesvolle overgang naar volwassenheid vraagt daarom om meer dan zelfstandigheid alleen: ook veerkracht, passende ondersteuning en een geleidelijke overgang zijn essentieel.

Promotors:
prof. dr. M. Smit, dr. W.J. Post, prof. dr. A.E. Zijlstra

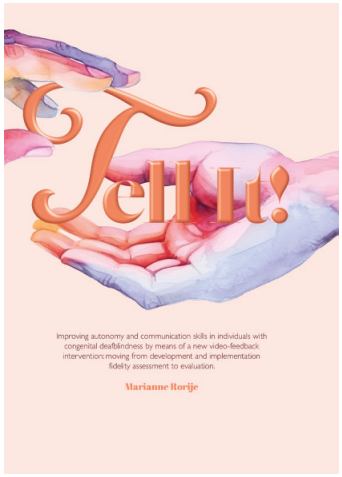

Tell It!
Improving autonomy and communication skills in individuals with congenital deafblindness by means of a new video-feedback intervention: moving from development and implementation f idelity assessment to evaluation.

Meer kansen voor mensen met aangeboren doofblindheid
Hoe kun je zelf keuzes maken als je niet goed kunt horen én zien? Voor mensen met aangeboren doofblindheid is dat niet vanzelfsprekend. Zij zijn vaak afhankelijk van anderen om informatie te krijgen en hun wensen kenbaar te maken. Toch is invloed kunnen uitoefenen op je eigen leven van groot belang voor de ontwikkeling.

In dit proefschrift van Marianne Rorije staat de vraag centraal hoe autonomie, communicatie en taalontwikkeling van mensen met aangeboren doofblindheid kunnen worden versterkt. Uitgangspunt daarbij is dat autonomie niet op zichzelf staat, maar ontstaat in interactie met anderen. Communicatiepartners - ouders, leerkrachten en begeleiders- spelen daarin een belangrijke rol.

Voor het onderzoek werd een nieuwe video-feedback-interventie ontwikkeld: Invloedrijke Communicatie & Taal. Communicatiepartners bekijken samen met communicatiecoaches videobeelden van hun eigen interacties en leren beter aan te sluiten bij de signalen, initiatieven en voorkeuren van de persoon met doofblindheid. Daarnaast werd onderzocht in hoeverre communicatiecoaches de interventie uitvoerden zoals bedoeld.

De resultaten laten zien dat communicatiepartners door de interventie vaker strategieën toepassen die autonomie, communicatie en taalontwikkeling ondersteunen. Ook werden kleine verbeteringen in

deze vaardigheden waargenomen bij de participanten met aangeboren doofblindheid. De interventie bleek over het algemeen goed uitvoerbaar in de praktijk, maar liet ook zien welke onderdelen extra aandacht vereisen.

Dit onderzoek laat zien dat autonomie, communicatie en taal nauw met elkaar verbonden zijn. Door deze samenhang centraal te stellen, ontstaan meer kansen voor mensen met aangeboren doofblindheid om actief deel te nemen aan de wereld om hen heen en meer regie te ervaren over hun eigen leven.

Proefschrift:
https://research.rug.nl/(...)74-98a3-efa5a718a1ea

Promotors:
prof. dr. S. (Saskia) Damen, prof. dr. H.J.M. (Marleen) Janssen, prof. dr. A.E.M.G. (Alexander) Minnaert

Congres Academische Werkplaats EMB

In juni is Jorien Luijkx samen met Naomi Dorsman vanuit de Academische Werkplaats EMB naar het EACD congres geweest in Galway Ierland (European Academy of Childhood-onset Disability). Jorien gaf een presentatie over hoe eenzaamheid tot uiting komt onder ouders van kinderen met EMB. Naomi gaf een presentatie over de ervaringen van volwassen broers en zussen van mensen met EMB. Het was een interessant congres, waarbij het weer was zoals je verwacht in Ierland: regenachtig.

EACD congres | Jorien

8 augustus Karsten Knol LinkedIn: Afgelopen week was ik samen met mijn collega's van de Academische Werkplaats EMB op het Europese IASSIDD congres in München. Ik heb veel interessante onderzoeken voorbij zien komen over wat het zorgen voor mensen met verstandelijke beperkingen voor families betekent en wat hieraan gedaan kan worden. Het is inspirerend om te zien hoeveel onderzoekers zich hiervoor inzetten en ik ben blij dat ik veel van hen heb weten te spreken. Gedurende het gehele congres stond het belang van cocreatie centraal - geen onderzoek over ons zonder ons - iets wat wij ook meenemen in ons onderzoeksproject.

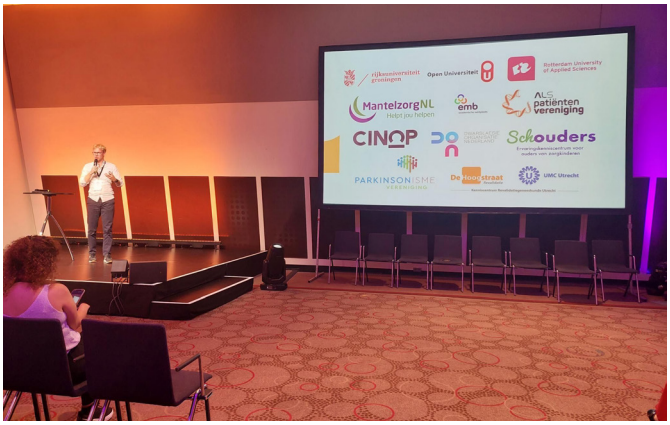

EACD congres | Karsten

Ook heb ik mijn eigen onderzoek mogen presenteren. Uit onze scoping review blijkt dat er een verschil zit tussen hoe eenzaamheid bij mantelzorgers vaak wordt onderzocht - veelal als uni dimensioneel concept en als bijzaak - en de complexiteit van hoe het er daadwerkelijk uitziet, met speciale aandacht voor de context van het mantelzorgen. Dit is relevant voor de aanpak van deze problematiek. Onderzoek dat zich richt op eenzaamheid bij mantelzorgers blijkt schaars te zijn, wat de waarde van het onderzoek dat wij doen in het project Eenzaamheid in Nabijheid: licht op mantelzorgers benadrukt.

Ankelien Schippers: Voorafgaand aan de conferentie organiseerden we daar de Early Career Researchers

Meeting voor de Special Interest Group for Profound Intellectual Multiple Disabilities (SIRG PIMD).

Op het congres gaven diverse onderzoekers presentaties en workshops. Via onze LinkedIn pagina heb ik regelmatig verslag gedaan en zijn foto's te vinden:

Early Career Researchers Meeting:
https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7487964388369338368

Dag 2: https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7488679598801588225

Verslag van Nicole van den Dries- Lutiwieler over haar presentatie: https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7489223501816524800

Laatste dag: https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7489996289565261824

De Academische Werkplaats EMB is betrokken bij de informatietafel EMB, waar we informatie beschikbaar stellen voor ouders, naasten en ondersteuners van kinderen en volwassenen met EMB.

Informatie waarmee je beter de weg kunt vinden in het brede aanbod aan informatie, ondersteuning en zorg. Nieuw van de Informatietafel EMB is de informatiekaart Pijn. Met daarin uiteraard APOS-PIMD. (Adult Pain Observation Scale for people with Profound Intellectual and Multiple Disabilities).

https://schouders.nl/zorg/de-behandeling/informatiekaart-pijn-emb/

PedOn scriptieprijs

Larissa Oomen winnaar van de PedOn scriptieprijs 2024-2025

Larissa Oomen

De winnaar van de PedOn scriptieprijs 2024-2025 is Larissa Oomen, met haar scriptie: “The Caged Bird’s Echo: An intersectional policy analysis of the Dutch child protection system”

De jury stelde:
Het multidisciplinaire onderzoek gaat over een maatschappelijk relevant en zeer complex thema, namelijk: systemische ongelijkheid in de besluitvorming binnen de Nederlandse Jeugdzorg.

Aan de hand van een zeer gedegen intersectionele analyse van verschillende relevante beleidsdocumenten, verkrijgt Larissa inzicht in de sociale rechtvaardigheid van het Nederlandse overheidsbeleid met betrekking tot jeugdbescherming. Ze laat op overtuigende wijze zien op welke wijze het huidige beleid nadelige impact kan hebben op het leven van gezinnen met elkaar overlappende gemarginaliseerde identiteiten.

Het onderzoek is van hoge wetenschappelijke kwaliteit. Sterk aan het onderzoek is dat Larissa de bevindingen weet te vertalen naar concrete maatregelen voor besluitvorming binnen de Jeugdzorg. Daarmee laat ze zien het onderwerp te overstijgen. Met haar innovatieve onderzoek worden daarmee niet alleen tekortkomingen in het huidige beleid aan het licht gebracht, maar ook concrete handvatten geboden om systemische ongelijkheid tegen te gaan.

En begin oktober werd bekend dat Larissa Oomen ook de NVO Thesisprijs 2026 in de categorie Algemene Pedagogiek / Onderwijskunde heeft gewonnen.
Maar er is meer te melden over een andere prijswinnaar en wel met dezelfde voornaam: De winnaar van de NVO Thesisprijs 2026, in de categorie Orthopedagogiek, is Larissa Venema-Avezaat, met haar thesis: **‘Dude just say it! I’m autistic’**. Een kwalitatief onderzoek naar voorkeursbenaderingen bij autisme”. Voorkeursbenaderingen zijn manieren waarop iemand naar diens eigen autisme verwijst, of hoe anderen naar hen verwijzen, zoals ‘persoon met autisme’, ‘autistisch persoon’ of ‘autist’.

Onder begeleiding van Prof. Dr. Laura Batstra onderzocht ze welke thema’s een rol spelen bij voorkeursbenaderingen van autistische mensen (16+, literatuurstudie), met specifieke aandacht voor universiteitsstudenten met autisme van de RUG (focusgroep) en een expertinterview. De uitkomsten van het onderzoek zijn samengevat in een infographic met aanbevelingen voor hoger onderwijs docenten.

De jury is van oordeel dat Larissa het onderwerp oprecht en van verschillende kanten heeft bekeken. De thesis behandelt een actueel en relevant onderwerp op een heldere manier. Het behoudt de focus en er is een duidelijk thema. De actualiteitswaarde is sterk, zoals timeliness, waarbij de infographic en de verzorgde vormgeving het geheel extra kracht en aantrekkelijkheid geven. De achtergrondinformatie is zorgvuldig uitgewerkt en biedt mooie diepgang. De aanbevelingen zijn praktisch en goed toepasbaar.

Larissa is erg vereerd en dankbaar voor deze prijs. De thesis is in november 2025 gepubliceerd in het vakblad Wetenschappelijk Tijdschrift Autisme, samen met Kirstin Greaves-Lord en Laura Batstra.

Het is de eerste keer dat beide NVO prijzen werden uitgereikt aan studenten binnen PEDON van de RuG. Ook de afgelopen jaren was er een winnaar vanuit Groningen en daar mogen we best een beetje trots op zijn.

Een gedicht voor Bieuwe

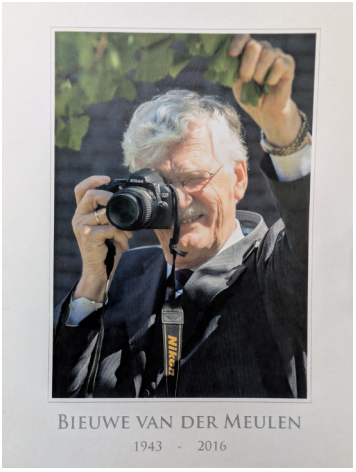

De tijd gaat snel en ons samenzijn kende helaas
een grens,
hierbij de herinnering aan een immens bevlogen mens.

Een bijzonder hoogleraar met een groot hart voor onderzoek,
een pure wetenschapper en auteur van menig artikel en boek.

Tien jaar geleden kwam hier veel te vroeg een einde aan jouw pad,
terwijl je nog zo veel belangstelling en de spirit van een reiziger had.

Familie, vriend en collega, oprecht, we missen jouw oog voor kwaliteit,
je wijsheid in denken en je streven naar waarheid en zekerheid.

Onuitwisbaar schrijvend met een fijnbesnaard potlood,
legde je al fietsend op unieke wijze de pijnpunten bloot.

Met de immer scherpe blik op de dingen om je heen,
werkte je fanatiek door, als het moest op slechts één been.

Ideeën kon je zo mooi en met gevoel voor ieder woord formuleren,
ook je droge vondsten en gezegden zullen we blijven citeren.

Ging er ergens iets mis, dan klonk bijvoorbeeld:
“Foute boel”,
met Friese nauwkeurigheid trof je in twee woorden je doel.

De wetenschap bezielde je, maar kunst en natuur al evenzeer,
Fra Angelico’s Annunciaties, en natuurlijk Vermeer.

Een gedicht, de tuin, hardlopen, vogelen, het Pieterpad,
je sprak er zó over dat een ander er meteen zin in had.

Muziek en opera’s: ook daarin was je hartstocht groot,
over Fauré schreef je eens een lange mail, eindigend met deze noot:

“Zouden we verder gaan in het opsommen van hoopvolle en hemelse klassieke muziek, dan ben je nog niet jarig.” –
een slotzin zó volkomen karakteristiek.

Fanatiek in werk en spel, scherp en consequent,
zachtaardig als mens, overweldigend als docent.

Oprecht geïnteresseerd, met aandacht voor ieders verhaal,
eerlijk in je feedback, maar altijd ondersteunend en sociaal.

We kunnen verhalen blijven delen; je inspireerde ons zozeer,
bij iedere herinnering komen er als vanzelf meer.

Zouden we doorgaan met al het moois dat nog valt te vertellen,
dan waren we voorlopig nog niet jarig – dat durven we wel te stellen.

De warme herinnering aan wat we in jou zo waarderen,
blijft als een stille kracht nog steeds in ons resoneren,

Wat je ons aan inzicht en verwondering hebt gegeven,
zal zachtmoedig in ons denken en handelen verder leven.

Daphne van Loon en Alexander Minnaert

Uit de oude doos

Video, de beginperiode op de universiteit
Wat was het toch een feest toen mij door Prof. Bladergroen in de mid-jaren zeventig van de vorige eeuw werd gevraagd, naast andere taken, mij ook bezig te gaan houden met de professionalisering van de afdeling die zich bezig hield met het testen van kinderen binnen het instituut voor Orthopedagogiek van de Rijksuniversiteit Groningen. Ik had in de jaren daarvoor veel ervaring opgedaan binnen de ziekenomroep Studio 73 op het gebied van audio. Niet alleen het presenteren van radioprogramma's maar ook door met een portable Uher recorder met Sennheizer microfoon op stap te gaan voor interviews en het maken van klankbeelden en documentaires.

Maar werken met geluid en tevens beeld was geheel andere koek. Op dat moment was er binnen het instituut, destijds gevestigd aan de Grote Rozenstraat 15, een spelkamer achter de Grote Collegezaal waarbij tevens de mogelijkheid was met een op een tafel gerichte vaste camera beelden te maken bij een testafname. In die jaren was er nog geen echt sprake van apparatuur die mobiel voor thuisgebruik kon worden gebruikt maar wel de meer professionele apparatuur waarmee je op locatie aan het werk kon gaan.

Grote Rozenstraat 15

Professor Wilhelmina Bladergroen gaf me twee tips. Allereerst meldde ze dat er de mogelijkheid was contact op te nemen met ene Henny Been van een speciale afdeling van de universiteit, die was gevestigd aan de Oude Weg in het centrum van de Martinistad Groningen. 'Ga eens met hem praten om te zien wat de mogelijkheden zijn'. Het tweede advies was dat ze graag zag dat naast de inmiddels bestaande apparatuur er een uitbreiding zou komen voor opnamen op locatie. Ze dacht daarbij vooral aan scholen in het land waarbij observaties en testen met kinderen met leerproblematiek kon worden vastgelegd. Ze voegde eraan toe: "Ik denk dat je het beste eens naar Badhoevedorp kunt gaan bij de firma Brandsteder, de officiële vertegenwoordiging voor Nederland van Sony Japan."

Op beide voorstellen ben ik ingegaan en aan de Oude Weg vertelde men over de activiteiten die de audiovisuele dienst van de Rijks Universiteit Groningen zoal tot uitvoering bracht. Ondersteuning van onderwijs en vooral onderzoek werd zo breed mogelijk uitgevoerd, waarbij met gebruik van filmapparatuur ook de ontwikkeling van videoapparatuur steeds belangrijker werd gevonden.

Eerste videorecorder | Foto: Nationaal Archief 1962

Terugkerend aan de Grote Rozenstraat was ik al behoorlijk enthousiast geworden, mede door de verhalen over de mogelijkheden tot samenwerking met de dienst aan de Oude Weg en de Pedagogische Wetenschappen. Collega's werden geïnformeerd en het leidde tot aanschaf van een aantal mobiele videorecorders met de daarbij behorende randapparatuur. Steeds meer zagen collega's ook wel toekomst in het gebruik van deze destijds nieuwe vorm van communicatie.

Zo werd er door de leider van de afdeling ZMOK,(Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen) Simon Redmeijer,

geopperd dat een mobiele set met Sony open reel recorder, uiteraard met daarbij behorende camera en randapparatuur, van nut kon zijn om op locatie in scholen met Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen, voor onderzoek opnamen te maken en later ten bate van wetenschappelijk onderzoek van een student, die zijn scripties over het onderwerp diende te schrijven, te laten analyseren.

Aanschaf van de benodigde apparatuur bleek snel te regelen en Simon Redmeijer en twee van zijn studentassistenten werden ingezet om een aantal scholen in het land aan te doen om onderzoek te verrichten, daarbij geassisteerd door de student die uiteindelijk het onderzoek diende te beschrijven en mijn persoon als technische ondersteuning. Het waren destijds de eerste 'buiten de deur activiteiten' die ik voor de universiteit verrichtte. Het bracht ons naar verschillende scholen in het land, waarbij een speciale band ontstond die decennia zou duren. Want collegialiteit betekent niet alleen samenwerken maar ook het delen van persoonlijke zaken in goede en slechte tijden.

De wereld ging voor ons open, hoewel het allemaal nog werd geregistreerd in zwart wit en ook in een in mijn oren te zwakke geluidskwaliteit. Later bleek dat het geluid toch wel enigszins kon worden opgepept als je bij het afspelen van de band het geheel liet lopen via een mengpaneel en versterker. Let wel ik schrijf over de mid-jaren zeventig van de vorige eeuw.
https://www.youtube.com/watch?v=NTfH3hKnay0

Ook werd de studio aan de Grote Rozenstraat stapje bij stapje professioneler ingericht met daarbij gebruik van twee camera's in de spelkamer, die tevens als testkamer werd gebruikt. Een camera kon je op de console richten op een bepaald deel van de kamer en deze voor opname vastzetten. De tweede camera kon op afstand bediend een kind, dat getest werd, zeer goed volgen. Maar nog steeds werden de opnamen destijds vastgelegd op recorders met het open reel systeem.

Videostudio 1985

https://www.labguysworld.com/Sony_CV-2000D.htm

Maar de resultaten waren dermate goed zodat er ook projecten werden opgezet om de ontwikkeling van bepaalde testen binnen de organisatie via video te ondersteunen. Waarbij de BOS 2-30 vooral werd ingezet. Een ontwikkelingstest waarbij kinderen tussen 2 en 30 maanden bij herhaling werden gevolgd. Aangezien de afdeling Orthopedagogiek pas in 1968 actief werd, waren er in de begin jaren vooral recent afgestudeerde orthopedagogen en psychologen actief die in de daaraan voorafgaande jaren een gezin hadden gesticht en dus werd er vooral handig gebruik gemaakt van het gegeven dat het merendeel van deze gezinnen zeer jonge kinderen hadden die in aanmerking kwamen als proefpersoon.

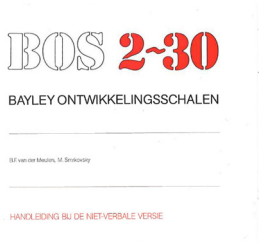

Bos 2-30

Er was een select team betrokken bij de ontwikkeling van de Nederlandse versie van de test. Ikzelf was verantwoordelijk voor de vastlegging met audio en video van de afgenomen testen en de volledige registratie van de persoonlijke gegevens van betreffend kind en zijn ouders.
Tja de ontwikkeling van het videogebeuren ging in de jaren daarna snel en van het open reel systeem werd er overgestapt naar het Sony U Matic systeem, waarbij cassettes voor professioneel gebruik werden ingezet. Ook thuisvideorecorders werden in de markt gezet en er kwam een moment dat de collega's een dergelijke recorder aanschaften en maar wat graag een kopie van de testafname van hun kind in het bezit wensten te krijgen. Hieraan werd graag voldaan, mits het alleen voor privé gebruik was. Later zouden de regels drastisch worden aangescherpt.

Videostudio 2003

Eerst nog even terug naar het open reel systeem. Ik denk dat het 1977 was dat in de late avond de telefoon ging aan de Abeelstraat 59, waar ik destijds woonachtig was. Professor Bladergroen was van mening dat elke medewerker desgewenst op alle tijd bereikbaar

was om haar ter woord te staan. Die betreffende avond meldde zij mij dat ik de volgende ochtend om 9 uur op haar werkkamer in de Grote Rozenstraat werd verwacht voor geheim overleg. Drie andere collega's zouden tevens door haar worden geïnformeerd om aanwezig te zijn.

Verwacht niet dat we om precies negen uur aanwezig waren. We waren op de hoogte dat de professor 's avonds tot laat actief was en derhalve altijd te laat kwam en in dat geval het goed half tien was dat ze aanschoof aan de vergadertafel op haar kamer, waar de gereserveerde koffie al enigszins lauw was geworden.

Maar de mededelingen die Bladergroen ons had te melden waren niet alleen van vertrouwelijke aard maar tevens zeer belemmerend als het ging om de voortgang van de werkzaamheden van andere collega's en het onderwijs aan de studenten. Ons werd gemeld dat de daarop volgende dinsdag de Cemsto, destijds contractueel vastgelegd voor de schoonmaak van de gebouwen binnen de faculteit, het gehele gebouw grondig zou schoonmaken en dus werd, onder verantwoording van voorman Oostland het hele gebouw een geweldige schoonmaakbeurt gegeven op die betreffende dinsdag in 1977.

In het gesprek met Professor Bladergroen werd het ook vrij snel duidelijk dat die betreffende dinsdag en de daarop volgende dag niemand anders van het personeel en de studenten welkom waren in het gebouw aan de Grote Rozenstraat aangezien er belangrijk bezoek werd verwacht en er van ons, de door Wilhelmina Bladergroen ter vergadering genodigde collega's, een totale zwijgplicht werd verwacht inzake hetgeen daarna ging gebeuren.

Het bleek dat op de tweede dag, dat Grote Rozenstraat 15, voor slechts een beperkt aantal mensen te betreden was, dat er Koninklijk bezoek kwam, waarbij een van de prinsjes getest werd. Over de betreffende testen en het onderzoek mag, gezien de zwijgplicht, niets worden vermeld.

Ik kan wel melden dat van de testafname een videoregistratie door mij met beide genoemde camera's werd gemaakt en er een beambte van de Rijksvoorlichtingsdienst erbij aanwezig was om toezicht te houden dat er geen duplicaten van de opnamen werden gemaakt. Het was een test zoals velen die destijds binnen de afdeling werden afgenomen.

Over de zwijgplicht is er ergens een lek geweest want decennia later wist een collega, die destijds niet betrokken was, de naam van de geteste prins te noemen. Ik was niet alleen totaal verbaasd maar tevens gekwetst dat na bijna 25 jaren die naam werd genoemd.

Ik dacht weer aan deze herinneringen en zwijgplicht terug toen ik recentelijk een getuigschrift terugvond van een gevolgde cursus in Badhoevedorp. Half jaren zeventig van de vorige eeuw, na drie verschillende open reel systemen van Sony te hebben gebruikt, stapten we bij Orthopedagogiek Rijksuniversiteit Groningen over op het duurdere U Matic syteem voor professioneel gebruik, waarbij wij voor het eerst met video banden via cassette systeem gingen werken. Voor professioneel gebruik van de mogelijkheden met videoregistratie en verdere productie en montage werden er door Sony-Brandsteder meerdaagse cursussen verzorgd, waar ik – samen met anderen – in die beginperiode - heel veel kennis heb kunnen opsteken.

Anno 2026 verkeren we in een totaal andere wereld en heeft het merendeel van de volwassen mensen een telefoon met mogelijkheid van video- en audioregistratie en is het runnen van een audio-visuele dienst, als omschreven, al geruime tijd iets uit het verleden.

Hans Knot

Certificaten en Medailles

Menigeen binnen ons alumninetwerk heeft wel een certificaat in haar of zijn CV. Vanaf 2001 zijn deze certificaten verstrekt aan studenten die tijdens hun studie zich op enerlei wijze hebben ingezet voor activiteiten ten bate van de studie en studievereniging. Gedurende de eerste jaren werden de certificaten vooral verstrekt aan studenten die zich tijdens een studiejaar hadden ingezet voor speciale, door het toenmalige Dagelijkse Bestuur ingestelde, commissies.

odiom

Hierbij verklaren wij dat Ruben Silsch
tijdens de studie aan de Rijksuniversiteit Groningen
tevens actief is geweest ten bate van de
studievereniging ODIOM en wel in de Raad van
Advies gedurende de periode 2021 tot en met 2026.

De ontplooide activiteiten zijn vervolgens naar volle
tevredenheid uitgevoerd.

Groningen, oktober 2026.

Hans Knot
Comité van aanbeveling

Marijn van Dijk
Opleidingsdirecteur

Cootje Barendsen
Voorzitter ODIOM

Certificaat

Te denken valt daarbij aan huisvesting commissie, introductie 2e jaars, beroepsvoorbereiding, sociale activiteitencommissie, onderwijscommissie en meer. In de loop der jaren werden activiteiten vanuit de DB meer en meer afgebouwd en kwamen bepaalde taken ter organisatie te liggen bij ODIOM. De commissie Beroepsvoorbereiding bleef het langste bestaan en wel tot 2016.

Weet je het nog? 15 activiteiten voltooien binnen de Bachelor jaren gericht op het werkveld. Een variatie aan activiteiten waren ieder studiejaar in aanbod, waaruit kon worden gekozen en stempels konden worden verzameld. Was je klaar dan werd een certificaat op jouw naam uitgereikt.

Binnen ODIOM worden jaarlijks rond de 80 certificaten uitgereikt in de maand oktober. Dit jaar dus voor het 25ste jaar. Duidelijk wordt omschreven waarin de betreffende student(e) zich voor heeft ingezet.

De documenten worden digitaal ondertekend door de Opleidingsdirecteur en de voorzitter van ODIOM. Hans Knot, als vertegenwoordiger van de Commissie van Aanbeveling, ondertekend nog jaarlijks fysiek de documenten en deed het dit jaar dus voor het 25ste jaar in successie.

Collega's Orthopedagogiek liepen 4 Mijl van Groningen Op zondag 11 oktober vertegenwoordigde een bescheiden delegatie de afdeling Orthopedagogiek bij de 4 Mijl van Groningen. 's Ochtends was het nog wat regenachtig, maar gelukkig voor de lopers (die om 15:00 uur vertrokken vanaf de Kerklaan in Haren) bleef het tijdens hun 'wave' droog. In hun rode RUG-shirts waren zij goed te onderscheiden tussen de circa 30.000 (!) andere lopers, zodat de (niet zo bescheiden) support-club van het Ambulatorium hen warm kon onthalen bij het Hereplein. Deze aanmoediging verzorgde de nodige energie voor een eindsprint, die de sportievelingen binnen om en nabij 44 minuten over de finish bracht. We kijken uit naar volgend jaar! Madelief van der Velden.

4 mijl

Van links naar rechts Hedwig van der Werff, Jorien Luijkx, Silke Hoekstra, Madelief van der Velden en Hannah Odink. Met uitzondering van Jorien allemaal Ortho-PhD's (en ik junior onderzoeker!) die kantoor houden in het universitair Ambulatorium.

Grote vorm van erkenning: Bladergroen Building

Met het bereiken van het hoogste punt is eind mei een belangrijke mijlpaal bereikt in de bouw van het Bladergroen Building, de toekomstige thuisbasis van het University College Groningen (UCG). Het bouwproject bestaat uit twee delen: een complete restauratie van het bestaande gebouw van voormalig rijksbouwmeester J.A.M. Vrijman met daarnaast nieuwbouw van drie lagen opgetrokken uit een robuuste houten constructie. Medewerkers en studenten kunnen vanaf het academisch jaar 2027 gebruikmaken van hun nieuwe accommodatie.

In mei meldde men op de site van de RuG: 'Het Bladergroen Building draagt de naam van Wilhelmina Bladergroen, pionier in de kinderpsychologie en eerste vrouwelijke hoogleraar orthopedagogiek in Groningen. Haar visie op onderwijs sluit zeer goed aan bij de visie van het UCG. Het ontwerp van architectenbureau Elephant / Taller combineert een open, lichte houtconstructie met grote glazen gevels, die naadloos aansluiten bij het gerestaureerde monumentale gebouw uit 1911. De duurzame vurenhouten constructie geeft het gebouw een warme, natuurlijke uitstraling. Ook de wenteltrap, die de bovenste verdiepingen verbindt, is inmiddels geïnstalleerd.

Voor een goede verbinding met het levendige stadsplein en om de faculteit voor iedereen toegankelijk te maken, bevindt de hoofdentree zich straks in de nieuwbouw. Op de begane grond van de nieuwbouw ontstaat een centrale ontmoetingsruimte met een balie voor studenten, docenten en bezoekers, terwijl de bovenste verdieping rustige studie- en concentratieplekken biedt met een panoramisch uitzicht over Groningen. Aannemingsmaatschappij Hegeman uit Nijverdal bereikte deze week het hoogste punt op circa 21 meter. De volgende stap is om het gebouw wind- en waterdicht te maken, daarna volgen de technische installaties en de inrichting.

Duurzaamheid staat centraal in het Bladergroen Building. Het gebouw is volledig elektrisch en gebruikt warmte-koude-opslag (WKO) voor de verwarming en koeling van zowel de oud- als nieuwbouw. De nieuwbouw krijgt zonnepanelen op het dak, terwijl grijswater (regenwater) wordt opgevangen voor gebruik elders op het campusterrein. Daarnaast zorgen LED-verlichting, warmtepompen en CO_2-geregelde ventilatie voor een lagere energievraag en zorgt uitgebreide isolatie voor een optimale energiebalans. De Groot installatiegroep uit Emmen heeft de meeste technische installaties ondergebracht in de kelder van de nieuwbouw, wat resulteert in een opgeruimd en efficiënt gebouw.

De bouw verloopt volgens planning: in de lente van 2027 wordt het gebouw opgeleverd door de aannemers. Richting de zomer van 2027 worden alle voorbereidingen getroffen om de faculteit UCG te kunnen verhuizen van de tijdelijke locatie aan de Hoendiepskade naar hun nieuwe onderkomen aan de Bloemsingel 1. Vanaf het academisch jaar 2027-2028 zullen circa 400 studenten en medewerkers het Bladergroen Building gebruiken.'

Voor meer informatie: https://www.rug.nl/ground-breakingwork/news/260528-bladergroen-building-bereikt-hoogste-punt

Druk & Dwars in het Voortgezet Onderwijs: We zijn van start!

Sinds augustus 2026 is Druk & Dwars van start met haar nieuwste praktijkproject: Druk & Dwars in het Voortgezet Onderwijs! Het project wordt gefinancierd vanuit het preventiefonds Jeugd van de Gemeente Groningen en zal worden uitgevoerd door junior onderzoeker Madelief van der Velden, in samenwerking met Wietske de Vries en Laura Batstra.

In het project verkennen, ontwikkelen en evalueren we een toepassing van het Druk & Dwars-aanbod voor de doelgroep in het Voortgezet Onderwijs. Het doel is om op ten minste één middelbare school in Groningen een aanpak te ontwikkelen voor de omgang met (als) uitdagend (ervaren) leerlinggedrag, en deze te evalueren. De aanpak zal bestaan uit schoolbrede, demedicaliserende en normaliserende voorlichting, en een training voor onderwijsprofessionals. Door waar mogelijk participatief en co-creërend te werken met de professionals, ouders en leerlingen van de school, hopen we dit project zo in te richten dat het voor zowel wetenschap als praktijk tot bruikbare opbrengsten leidt.

Madelief van der Velden

Onlangs mochten we het project ook al aan het grote publiek presenteren op de dag voor de AOJ-teams (Aansluiting Onderwijs Jeugdhulp) van de V(S)O scholen uit het Samenwerkingsverband VO Groningen Stad. Voor zo'n 150 onderwijs- en zorgprofessionals spraken Laura en Madelief over het groeiende beroep op jeugdzorg door (onder andere) de overmedicalisering van opgroeiproblemen.

Ook presenteerden zij Druk & Dwars in het VO, als het praktijkonderzoek waarmee zij willen onderzoeken welke rol het onderwijs kan spelen in de oplossingsrichtingen voor dit probleem. 's Middags verzorgden de beroepstrainers van het Noordelijk Onderwijsgilde, die al sinds jaar en dag de Druk & Dwars-trainingen geven, een workshop over werkzame elementen van Druk & Dwars in het basisonderwijs en hoe deze in de VO-aanpak vorm zouden kunnen krijgen. De presentaties werden met veel enthousiasme ontvangen.

Laura Batstra

Kortom: we zijn vliegend van start! Op de hoogte blijven van Druk & Dwars in het VO? Houd onze website (www.drukendwars.nl) in de gaten, daar plaatsen we zo nu en dan een update.

Veilig, ethisch en begeleid: seksueel opwindend beeldmateriaal dat wél past

Een begeleider krijgt van een bewoner van 34 jaar de vraag of hij 'van die filmpjes' mag kijken. Een andere begeleider ontdekt dat een cliënt al maanden 's nachts uren op pornosites zit. Wat doe je dan? Verbieden voelt niet goed, maar wat bied je wél aan?

Wie in de zorg werkt, herkent deze situaties. Als orthopedagoog-generalist en seksuoloog NVVS kom ik ze in mijn werk voortdurend tegen. Ze brachten mij op het idee voor SexyLover: een platform met ethisch geproduceerd, expliciet seksueel opwindend beeldmateriaal, binnen een sekspositief veilig en begeleid kader.
In januari 2027 start onze eerste pilot. Daarvoor zoeken we nog zorgorganisaties, die willen meedoen.

Een behoefte zonder passend aanbod
Seksualiteit hoort bij het leven, ook in dat van volwassenen met een verstandelijke beperking en/ of psychiatrische problematiek. Daar hoort voor velen ook de behoefte aan opwindend beeldmateriaal bij. Veel mensen zijn niet tot staat enkel met fantasie tot een bevredigende seksualiteitsbeleving te komen. De meeste cliënten hebben echter geen toegang tot materiaal dat bij hun wens of begripsniveau past.

Wie zelf zoekt, komt al snel uit bij reguliere online pornografie. Dat is vaak extreem of onrealistisch en ligt regelmatig voorbij het eigen begripsniveau. Het beeld van gezonde relaties en seksualiteit raakt daardoor vertekend. Pornografie wordt daarmee 'de seksuele opvoeder' van onze cliënten. Dit is zeker het geval, wanneer we hierover niet met elkaar spreken. Niet zelden heeft dat negatieve gevolgen voor iemands seksuele ontwikkeling, gedrag en aannames over seksualiteit.

Bij begeleiders, ouders en andere betrokkenen, zie ik tegelijk vaak handelingsverlegenheid. Mag ik hierin meedenken? Welk materiaal is geschikt, en waar vind ik het? Veel professionals zoeken naar verantwoord materiaal, maar een veilig alternatief ontbreekt. Daardoor blijft het onderwerp in de praktijk vaak liggen.

Wat maakt SexyLover anders?
SexyLover biedt dit opwindend beeldmateriaal aan, met optionele veiligheidskaders. Ons platform verschilt op drie punten fundamenteel van reguliere pornosites;

Het allerbelangrijkst is dat men vooraf, nog zonder enige films te zien, aangeeft welke inhoudelijke categorie gewenst is. Alleen die inhoud wordt getoond. Onze video's tonen realistische scenario's, toestemming, diverse lichamen en wederzijds plezier. De kaders en de grenzen van onze video's worden mede bepaald door de criteria van het Vlaggensysteem van Movisie. Tevens wordt er gekeken naar inhoud die begrijpelijk en niet ambigue te interpreteren is voor onze cliënten. Zo tonen wij bijvoorbeeld geen video's van seksualiteit buiten of waarin voyeurisme voorkomt.

Daarnaast letten we op de manier waarop het materiaal gemaakt wordt. We werken samen met zogenaamde ethische studio's en producenten, die staan voor eerlijke betaling, goede werkomstandigheden voor performers en een respectvol productieproces.

Tot slot bieden we professionele kaders: de inhoud wordt individueel afgestemd, met optionele veiligheidsrails, zoals limitering in tijd of het aantal video's dat men op een dag kan kijken. Dit past ook binnen een traumasensitieve benadering.

Het belangrijkste verschil zit misschien in dat laatste punt. Op de meeste pornosites zie je direct beelden zodra je binnenkomt op een site. Bij SexyLover wordt pas inhoud zichtbaar nádat er een selectie is gemaakt op basis van iemands wensen, grenzen en mogelijkheden. Deze selectie kan door een begeleider voor of samen met een cliënt worden opgesteld.

Hoe werkt het in de praktijk?
Onze catalogus loopt van erotische, sensuele beelden van naakte lichamen tot soloseks, partnerseks, groepsseks, enkele fetisjen tot lichte BDSM (bondage). Daarnaast maken we onderscheid tussen een zachtere, romantische stijl en hardere, explicietere beelden. Illegale inhoud, of beelden die zo geïnterpreteerd zouden kunnen worden, tonen we uiteraard niet.

Cliënt en begeleider stellen samen in welke categorieën wel en niet zichtbaar zijn. Dat kan heel gericht, bijvoorbeeld alleen 'soloseks – man'. Past het bij iemand, dan kan ook de hele catalogus worden opengezet. Verder zijn kijktijdlimieten in te stellen, en hoeveel films iemand per periode tot zijn beschikking krijgt.

Het samen instellen van voorkeuren geeft begeleiders bovendien een concreet handvat om het gesprek over wensen en grenzen aan te gaan. Zo wordt een thema waar nu vaak verlegenheid heerst, bespreekbaar. Privacy staat voorop. Gegevens worden geminimaliseerd en gepseudonimiseerd, SexyLover krijgt geen toegang tot cliëntdossiers en data worden alleen gebruikt voor platformveiligheid en de evaluatie van de pilot. Het platform is ontworpen door een ervaren ethisch hacker, gespecialiseerd in digitale veiligheid.

Straks voor iedereen
SexyLover begint in de zorg, maar is niet alleen voor de zorg bedoeld. De behoefte aan eerlijk gemaakt, realistisch en respectvol beeldmateriaal is veel breder. Na de pilot wordt SexyLover een website waarop zowel zorginstellingen als individuen een abonnement kunnen nemen, vergelijkbaar met Netflix.

Waarom dan eerst de VB-sector? Omdat de nood daar groot is en de zorgvuldigheid het grootst moet zijn. Als het platform veilig, begrijpelijk en werkbaar is voor deze doelgroep, ligt er een stevig fundament voor iedereen.

Oproep: doe mee met de pilot
Vanaf begin 2027 testen we SexyLover met cliënten en begeleiders zes maanden in de praktijk. We willen weten of het platform veilig, begrijpelijk en praktisch uitvoerbaar is. Deelnemers krijgen toegang tot een catalogus van ongeveer 100 ethisch geproduceerde video's, tegen een vergoeding. Feedback voeren we, waar mogelijk, al tijdens de pilot door.

De pilot gaat alleen door als er over alle organisaties heen voldoende deelnemers zijn. Elke aanmelding telt dus. Werk je bij een zorgorganisatie in de VB-sector, of ken je iemand die daar beslist over deelname? Neem gerust contact met mij op.

Liesbeth Blommert

Orthopedagoog-generalist | Seksuoloog NVVS
Initiatiefnemer SexyLover
liesbeth@sexylover.nl

Voor wie is de EMB Winterschool?

- Ouders / Naasten
- Begeleiders
- Gedragsdeskundigen
- Paramedici
- Bestuurders, managers, beleidsmakers
- Studenten zorgopleidingen (MBO, HBO, WO)

Het cursusprogramma

Toolkit Samen Wijzer
Samenwerking ouder en zorgverlener

Activeren van slechtziende personen met EMB

Voorlezen met alle zintuigen

Zie je mijn pijn?
Signaleren van pijn bij volwassen met EMB

Snoezelen

Groei-wijzer EMB

Het Gedragstaxatie Instrument

NIEUW NIEUW NIEUW:

Participatie: meedoen, meetellen en meemaken

Emotieregulatie bij personen met (Z)EV(M)B:
Leer werken met de Aansluiten & Stimuleren-checklist

Broers en zussen in beeld

Kosten
Vanaf 260 euro per dag voor professionals, gereduceerd tarief voor ouders/naasten en studenten.
Vroegboektarief tot 9 december 2026

emb
academische werkplaats

De EMB Winterschool is een initiatief van de Academische Werkplaats EMB: **www.aw-emb.nl**

Je kunt kiezen om 1 dag of 2 dagen deel te nemen, met of zonder overnachting.

Zien we jou op deze tweede EMB Winterschool?
Ga voor meer informatie over het programma, de kosten en de aanmelding naar de website:
www.aw-emb.nl/winterschool

emb winterschool

De tweede editie!

Een plek vol kennis, ontmoeting en verbinding

Wil je je kennis over EMB verdiepen?

→ Inschrijven kan tot 1 februari 2027

Wanneer & waar?

Donderdag 11 en vrijdag 12 februari 2027

Conferentiecentrum Woudschoten in Zeist

Wil je meer leren over EMB en nieuwe methoden?

Ontmoet mensen die net als jij persoonlijk of professioneel te maken hebben met kinderen en volwassenen met EMB

Dan is de EMB Winterschool de plek voor jou!

aanmelden via: www.aw-emb.nl/winterschool

e-mail: embschool@aw-emb.nl